

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 11 - 101. ÅRGANG
8.-22. SEPTEMBER 2015

**KLOVNELØPET: 17. mai-stemning da
utkleddede studenter løp for sykehusklovnene**

UKA: Nattforestillingen røper sine hemmeligheter

**TIL KAMP: Studentfrivilligheten i Trondheim føler
seg truet av ny studieforskrift**

REDAKSJONEN

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Martin Gundersen - Tlf: 47756515
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDER UNDER DUSKEN
Miriam Finanger Nesbo - Tlf: 97647426
avisredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I TRONDHEIM AS
Synne Hammervik - Tlf: 95520352
ansvarligredaktor@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Martha Holmes nyhetsredaktor@studentmediene.no

POLITISK REDAKTØR
Kristian Aaser politiskredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Kristian Gisvold reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Mathias Kristiansen kulturredaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Jahn Ivar Kjølseth

MUSIKKREDAKTØR
Eirik Angård

FOTOREDAKTØR
Anniken Larsen fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Andrea Gjerde grafisksjef@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Ingrid Skogholt debattredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Mikkel Bolstad Dæhli - Tlf: 92883089
dagligleder@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Torjus Lunde Bredvold - Tlf: 48217454
redaksjonssjef@studentmediene.no

DESK
Finn Brynestad (sjef), Signe Karmhus, Linn Danielsen
Ejvemo, Anders Päsche, Jens Erik Vaaler, Jan Markus Johanne-
nessen, Sunniva Heim, Halvor Bjørntvedt, Tora Olsen

JOURNALISTER
Prathesh Thamothersampillai, Are Furubotn, Mats
Vederhus, Kristina Bye, Emma Rødli, Johannes Jystad,
Benedict Javorovic, Mathias Kristiansen, Petter Skippera,
Jahn Ivar Kjølseth, Ragnhild Midthun, Silje Seie, Trym
Dyrnes, Mathias Rød, Marie Norum, Henrik Dølsbek,
Olav Mydland, Silje Bjellvåg, Johannes Bjartnes, Tora
Olsen, An Nguyen, Kaia Sørlund, Maria Krogstad, Ingrid
Skogholt

FOTOGRAFER
Hans Fredrik Sunde, Eirik Åsheim, Martin Gynther
Mørkved, Lasse Georg Tønnessen, Magne Haneberg,
Hanne Grønnestad, Linea Bancel

ILLUSTRATØRER
Christian Hekaas (sjef), Katrine Gunnulfsen, Lars Martin
Rossvik, Ingrid Sidonia Krajev, Nora Birgitte Johansen

GRAFIKERE
Andrea Gjerde, Anne Garvoll, Thea Dahlborg, Hilde-Katrin
Fjortoft, Torgeir Timenes Bell

KORREKTUR
Anders Päsche, Maria Krogstad, Jens Erik Vaaler

FORSIDE
Martin Gynther Mørkved

Miljøtrykksak fra Trykkpartner AS.
Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

SINGSAKERBAKKEN 2E, 7030 TRONDHEIM
E-POST: ud@underdusken.no/annons@underdusken.
no

Under Dusken er eit sjølvstendig organ for studantar,
utgjeve av Studentmediene i Trondheim AS. Under
Dusken blir delt ut gratis på lærestader i Trondheim med
medlemsrett i Student-samfundet. Under Dusken kjem
ut åtte gonger i semesteret.

Under Dusken arbeider etter reglane i Ver Varsam-plakaten
for god presseskikk. Dei som tykkjer det vi skriv om dei er
ugreitt, vert oppfordra til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/underdusken

@UnderDusken

All about that basse

LEDER

Under en hårdere himmel

I et samfunn hvor formell utdanning blir stadig viktigere, skjærer det enda mer når dem man er glad i faller fra. I dette nummeret kan du lese om Maria Regine Johanesen og Sivert Skogvold Rygg som ikke klarte videregående skole. Johanesen forteller at lav selvtillit og dårlig studieteknikk til slutt gjorde det umulig for henne å fullføre på første forsøk. For Skogsvold Rygg var det prestasjonsfokuset som tyngtet ham.

Debatten om studierett føyer seg inn som en av flere eksempler på et mer strømlinjeformet samfunn. Hver for seg påvirker endringene enkeltpersonen lite, men samlet bidrar de til å smale portene vi alle skal passere for å lykkes. Og portene er mange. Det skal være sanksjoner for å sysle bort eksamenssjangser, men er ikke disse godt bevart innenfor lånekassens rammer?

At vi atter en gang skal stramme til repet om avikerne overrasker meg ikke, men jeg ser med bekymring på hvordan dem som allerede sliter skal

klare seg. Frafall i videregående skole bekymrer økonomene og foreldrene til de berørte, men likevel fortsetter utviklingen. Det er påfallende hvor mye vi snakker om dem som faller fra uten å ta omfattende grep for å hjelpe dem gjennom.

Mang en student har karret seg gjennom studieløpet på tross av frivilligheten. Og mang en student har kommet seg igjennom på grunn av de frivillige organisasjonenes aksepterende ånd. At de frivilligste sjelene har bygget festival og samfund bør si noe om kraften i forskjellige spilleregler. Ikke alle disse presterer optimalt innenfor akademias eiffeltårnet.

Det skal være lov å rope når uretten rammer andre enn deg selv.

Og det skal være lov å føle ubehag på vegne av dem.

MARTIN GUNDERSEN
Redaktør, Under Dusken

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

FRA ARKIVET

«Basse, sjønne du. De e et spæll for trånnhjæmmere fra østbyn. Vi ska itj ha nån kvalmsækka inn i de herre her. Ti stille me derre reddaktørn din, no går vi jæm te mæ å sjer Rosenberg banke Bryne».

Les mer om basse på side 32 og se video på dusken.no/video

Faksimile: Under Dusken #10 1981

Illustrasjon: Christian Hekaas

Kjemper for å få stryke mer

Frivillighetskulturen er på kollisjonskurs med innføring av rimelige studiekrav. Det gjør at studentorganisasjonenes motstand blir en prinsipiell reaksjon framfor en empirisk tilnærming til endringsforslaget.

KOMMENTAR

INGRID SKOGHOLT
Debattredaktør

Den foreslåtte studieforskriften for ny-NTNU har til nå møtt massiv motstand blant studentene. Studentorganisasjonene i Trondheim står samlet mot forslagene som innebærer en innføring av tregang-ersregelen på eksamen, strengere regler i tap av studieretten, og strengere regler for permisjon.

Det er problematisk at hovedargumentet mot å skjerpe kravene til studenten står i å bevare student-frivilligheten i byen. Samfundetleder Øyvind Bentås uttrykker bekymring for at rekrutteringen av frivillige vil bli vanskeligere, og sier til Under Dusken at «Samfundet er avhengig av frivillige, og at de frivillige tør å utfordre seg selv i vervet sitt. Dette blir det mindre rom for dersom man er redd for å miste utdanningen.» Man skal være redd for å miste utdanningen.

Det blir feil at studenter må belage seg på at deltakelse i frivillighetskulturen innebærer forsinket studieprogresjon og ubeståtte eksamener. En forsinket studieprogresjon på 60 studiepoeng er et år med ek-

stra studielån og gjeld som ikke gjøres om til stipend. Det bør ikke sees på som en behagelig og fleksibel mekanisme som bidrar til å opprettholde studiebyens frivillighetsrenomé. Derimot er det en svakhet ved studentkulturen dersom krav om innstramming av studieprogresjon oppfattes som en begrensning på frivillig deltakelse. Det er samfunnsøkonomisk ulønnsomt at studenter bruker lengre tid enn normert studieprogresjon på å fullføre studiene. Det koster å ha student-er på universitetet, og det koster å være student.

Å stille krav til studentene bør være rimelig. På samme måte som det å stille krav til kvalitet på undervisning og riktig eksamensform bør være rimelig. Dersom studentene ser et behov for å ha mulighet til å kunne stryke tre ganger på en eksamen i samme emne - da har vi et problem. Ikke med studieforskriften, men heller med eksamensform og kvalitet på undervisning. Det er forståelig at det oppfattes som en horribel straff å miste studieretten ved et stort antall studieprogram ved NTNU dersom man gjentatte ganger ikke består eksamen i ett og samme emne. Men å kjempe for retten til å stryke tre ganger på eksamen i ex.phil er langt på vei komisk.

Forslaget til den nye studieforskriften burde ikke være kontroversiell. Tregangersregelen er vanlig i UH-

sektorer, og det er NTNU som skiller seg ut. Leder Jone Trovåg ved Studentinget har ifølge Universitet-savisa ikke tall på hvor mange studenter som stryker på mer enn tre eksamensforsøk, men sier likevel at «deres erfaring er at det er et betydelig antall». Seniorrådgiver Anne Marie Snekvik ved NTNU, som har uttalt seg både til Universitetsavisa og Under Dusken i denne saken, informerte om at det i perioden 2003-2014 er totalt 271 personer som har brukt mer enn tre forsøk for å stå på eksamen. Dette betydelige antallet som Trovåg og flere så smertelig har erfart og belager seg på, ligger i snitt på under 25 studenter i året. Av studentmassen på 23 000, utgjør et årlige snitt på 25 studenter et marginalt antall. Samtidig viser årsrapporten fra 2014/2015 at den prosentvise andelen av studenter som gjennomfører bachelorgraden på normert tid har økt fra 12,5 prosent i 2011 til 25,5 prosent i 2014, mens det for 2015 er forventet økning både på bachelor og master i hvor mange som gjennomfører studiene på normert tid.

Å stramme inn kravene til studentenes utdanningsløp er ikke urimelig når tendensene viser at utviklingen allerede går i positiv retning. Det er heller kontroversielt at de som initierer til oppropet ikke har undersøkt de reelle konsekvensene av forslaget.

SOMMERIDYLL: Erlend Loe stiller opp til hagefest for å snakke om sin nye bok.

– Jeg liker at de sliter litt

Erlend Loe liker å skrive om personer som sliter og ikke helt vet hva de skal gjøre. Selv er han glad livet er stabilt.

TEKST: Maria Lund Krogstad FOTO: Linea Bancel

Vi setter oss på den benken som er i sola, sier Erlend Loe. Det er knallvær på Lade, og Loe er i byen for å snakke om den nye boka si *Slutten på verden slik vi kjenner den* på en litterær hagefest i Adrianstua.

Loe er glad i Trondheim, og trivdes godt her i studietiden. Da var han selv journalist i Under Dusken i noen år.

– Det var veldig hyggelig. Jeg fikk skrive rare reportasjer og det var mye festing og skrijving. Jeg koste meg i Under Dusken.

En veps surrer ved øret hans og vi har utsikt mot vannet. Selv om han ikke har bodd her på flere år er det godt å være tilbake.

– Trondheim er mye mer behagelig og lavterskel enn Oslo. I Oslo er det mer spisse albuer og høyt tempo. Allikevel liker jeg Oslo fordi da har jeg nærhet til det jeg jobber med, som filmmiljøet.

Ville lage noe nytt

Loe har vært en av manusforfatterene bak NRK-serien *Kampen for tilværelsen*. Den har nettopp forsvunnet fra nettpilleren til NRK og ingen DVD-utgivelse er planlagt. Repriser er også usannsynlig fordi det koster NRK mye penger.

– Hadde vi visst at de ikke skulle gi ut DVD hadde nok kontraktene sett litt annerledes ut. Ingen av oss hadde trodd veien skulle gå til en situasjon hvor den serien tas av nettet på grunn av en rettighetskonflikt.

Det er synd den bare skal forsvinne siden han og de to han har skrevet serien med er veldig fornøyde. De føler de har fått det bra til, og Loe er stolt av å ha vært med på den. Selv om den burde vært på nett ser han likevel noe positivt i at den forsvinner.

– Det er jo også litt kult med en serie folk sier er god som ikke er der lenger. Jeg tror ikke det er det dummeste for serien at den kan leve på folkemunne.

Tanken bak serien var å bruke middelklasselivet til å si noe om hvor bortskjemte vi er i Norge og hvilke problemer vi lager oss på egen hånd.

– Vi ville lage noe nytt, noe ulikt alt annet. De evinnelige, klisjetunge krimseriene ville vi holde oss groteskt langt unna. Vi ønsket å lage noe som er uklart i sjanger og med en tiltrekkende skeivhet.

Følger opp Doppler

Noen av karakterene i *Kampen for tilværelsen* er langt ute å kjøre moralsk sett, og flere av dem vet ikke helt hva de driver med. Dette er også noe vi finner i bøkene til Loe. Nå i september kommer den tredje boka om Doppler, *Slutten på verden slik vi kjenner den*.

– Langt tilbake i hodet har det alltid vært planen å følge opp Doppler og avslutte hans vandring i skogen. Jeg har ikke visst hvordan jeg skulle nøste opp i det, men nå ble det naturlig å prøve. Jeg har ønsket å følge ham til dør.

Doppler er en karakter mange har likt godt gjennom årene, og også en av Loes egne favoritter. Doppler og han har alltid hatt et godt forhold, og Loe håper han har gitt ham en god slutt.

– Jeg liker folk som er godt nedkjølt og ikke vet helt hva de holder på med. Jeg liker at de sliter litt, så jeg har vært ganske slem med ham og tatt det langt ut i den siste boken.

Loe lever et stabilt og greit liv i Oslo, og tror det er betingelsen for å ha et godt arbeidstempo. Om han hadde vært mer emosjonell hadde han nok skrevet andre ting enn det han gjør nå.

– Et stabilt og rolig liv tror jeg er viktig for å kunne gjøre ting år etter år med overskudd og glede. Jeg er ikke den typen forfatter som lever så vilt og opplever så mye at jeg kan øse av mitt omfattende liv i bøkene, og det er jeg glad for. **UD**

ERLEND LOE

- Yrke:** Forfatter
- Aktuell med:**
Serien *Kampen for tilværelsen* og boken *Slutten på verden slik vi kjenner den*.
- Beste kulturopplevelse?**
– I hele livet er vanskelig, men siste året må det være da jeg så Kate Bush i London i fjor høst. Hun hadde ikke spilt konserter på 30 år og jeg fikk tak i billetter. Det var fantastisk.
- Største guilty pleasure?**
– Jeg er veldig glad i sjokolade. Jeg prøver å spise mindre, men på den andre siden bryr jeg ikke meg så veldig mye og spiser derfor så mye jeg vil.
- Verdens største problem og hvordan fikse det?**
– I vår tid vil jeg si det handler om måten vi bruker jorda på og later som ingenting. Det må skje alvorlige ting. Vi må få noen alvorlige varseltegn på hvilken retning vi går før vi forandrer ting nok til at det hjelper.
- Råd til trondheimsstudenten?**
– Gjør det du kjenner at du vil, ikke det noen andre har sagt du burde fordi det er fornuftig. Det må være en glede og en iver der for at du skal komme dit du ønsker å komme.

SIDEN SIST

ARKIVFOTO: Vilde Sofie Steen

Avgjørende kirkevalg for homofiles rettigheter

Likekjønnet ekteskap har tidligere skapt splittelser i den norske kirken. I år stiller organisasjonen Åpen Folkekirke med egen liste til kirkevalget, der alle kandidatene stiller til valg på likekjønnet ekteskap og en liberal kirke. Denne listen kommer ved siden av den vanlige nominasjonslisten der representanter er listet etter blant annet geografi, alder og kirkesyn. Leder Sturla Stålsett i Åpen Folkekirke håper at en klarere deling mellom ideologiske standpunkter i kirken kan føre til høyere valgdeltakelse.

— Folkekirkens framtid skal avgjøres nå. Derfor er dette kanskje det viktigste kirkevalget vi har sett. Skal vi ha en kirke som er åpen for alle, eller skal vi ha en kirke som blir for spesielt interesserte, for eliten om du vil, sier Stålsett til NRK.

Kilde: NRK

Fra B til stryk på eksamen

«Etter tre år kommer det ikke som noe sjokk for meg at du er uforutsigbar og vanskelig å forstå. Men at du straffet meg med stryk da jeg klaget på en B var et siste slag i fjeset», skrev psykologistudenten Tobine Zakariassen i Bergens tidene den 27 august. Studenten Eirin Hope Broch (25) klaget også på karakter i et psykologifag fra UiB denne sommeren. Hun gikk fra stryk til B. Sensor og stipendiat Robert Paulsen ved UiB kommenterte Zakariassens innlegg med at det ikke var noe som helst å utsette på avgjørelsen studentens sensor hadde fattet. Han skrev blant annet at «å klage på en B betyr at man tror man kan få en A, noe som er en veldig selvgod holdning».

Kilde: Bergens Tidende

FOTO: Ute Vogel

HiOA vil bli universitet

Rektor Curt Rice ved Høgskolen i Oslo og Akershus har sendt inn et brev til Kunnskapsdepartementet. Høgskolen ønsker å bli et universitet. «Vår samfunnsrolle krever at vi fortsetter å forbedre vår virksomhet, og vil derfor med dette varsle Kunnskapsdepartementet og Nokut om at HiOA i løpet av våren 2016 vil levere inn en søknad om universitetsakkreditering», skriver rektor Rice i brevet. Ønsket om universitetsstatus begrunnes i kvalitetssikring av utdanningene, og i et ønske om bedre internasjonalt omdømme.

— «University College» er et uklart begrep internasjonalt. Vi trenger et universitetsnavn som stimulerer til samarbeid, og gir potensielle internasjonale samarbeidspartnere et riktig bilde av virksomheten ved HiOA, sier Rice til Khrono.

Kilde: Khrono

MIN LINJEFØRING – BIS

BI Trondheim holder idyllisk til på utkanten av en pir, med utsikt over Trondheimsfjorden. Nikolai Wiencke, lederen for BI-Studentsamfunn (BIS), møter Under Dusken ved hovedinngangen til bygget. Etter å ha håndhilst geleider han oss gjennom kantina og videre opp i andre etasje.

Vi ankommer linjeforeningens kontor, der pc-skjermer og kontorstoler står oppstilt på rekke og rad. På veggene henger det dekorative plakater. Som de fleste andre linjeforeninger har BIS klart å skvise en sofa og en stor kaffetrakter inn på kontoret. For alle de frivillige er det dette som får hverdagen til å gå rundt.

Utradisjonell struktur

— Det som skiller BIS fra de tradisjonelle linjeforeningene man har på NTNU og HiST er at vi driver

med både studentpolitikk og er «linjeforening» for alle linjene på skolen, forteller Wiencke.

BI Trondheim er en relativt liten skole sammenlignet med de andre i byen, og har en studentmasse på 1 300 elever fordelt over fem bachelorstudier.

— BI har ikke like stor frivillighetsånd blant studentene som for eksempel NTNU har, og studentmassen er mer homogen enn på andre skoler.

Derfor har BI heller organisert linjeutvalg for hver linje. Disse setter i gang sosiale arrangementer noen ganger i året for linjen sin, men det er BIS som har hovedansvaret for det sosiale blant studentene på skolen.

— Noen av de mest populære og ettertraktede arrangementene vi har i løpet av året er juleball, eksamensfester, fadderuken og Næringslivsdagene.

BIS streber for å være næringsorientert og holder månedlig bedriftspresentasjoner for studentene på BI. Dette er noe studentene setter stor pris på.

En dag på kontoret

BIS består av sju frivillige som hver har ansvar for sitt område, og engasjementet innad blant dem er ganske høyt. En vanlig hverdag på kontoret består av å sjekke mail, planlegge og jobbe med aktuelle saker.

— Det kanskje viktigste som foregår på kontoret er at det diskuteres nye ideer hele tiden, og man snakker og utveksler meninger om alt som er BIS-relatert. Det er veldig sosialt, samtidig som man får utvekslet verdifull informasjon med de andre, forteller Wiencke.

Tekst: Prathesh Thamocharampillai

Harde tider for studentidretten

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) har kuttet støtten til Oslostudentenes Idrettsklubb (OSI). Nå må de søke om pengestøtte fra Velferdstinget. I tillegg ønsker samskipnaden å etablere konkurrerende tilbud, og bruke deler av arealene til idrettsklubben til å bygge boliger.

— Framfor å samarbeide, etablerer SiO konkurrerende tilbud og fjerner den økonomiske støtten vår. Når de i tillegg ønsker å bygge boliger på kunstgressbanen vi bruker, gjør de det svært vanskelig for oss. Både med tanke på økonomi og anlegg, sier leder for OSI, Marlene Persson, til Universitas.

Styreleder Tone Standal Vesterhus i SiO forklarer at SiO og OSI hadde en avtale som har gått ut, og at de opplever en god dialog med idrettsenteret som de ønsker å opprettholde.

Kilde: Universitas

FOTO: John Hughes/HIOA

Husk studentbevis!

STUDENTDAG

Lørdag 19. september

Gullsansen med

Magnus Devold

Studentrabatter
show & konkurranser

HEXAGON SPILLKLUBB

SPILLKVELDER ONSDAGER KL. 18.00
BRATTØRVEITA 10

HEXAGONSPILLKLUBB.ORG

I harnisk over foreslått studieforskrift

Utkastet til studieforskrift for ny-NTNU vil stramme inn rettigheter og plikter. En samlet studentfrivillighet mener utkastet vil skade frivilligheten i Trondheim.

TEKST: Kaia Sørland FOTO: Martin Gynther Mørkved

STERKE REAKSJONER: Mange møtte opp for å uttrykke sine meninger om studieforskriften på studenttingets møte på torsdag.

Et nytt, fusjonert NTNU vil trenge ny studieforskrift for å regulere studentenes rettigheter og plikter. Et utkast til forskrifter skaper reaksjoner, og i skrivende stund har 2353 studenter skrevet under på et opprop mot disse.

– De nye forskriftene kan medføre et tap av rettigheter for NTNU-studenter. Endringene i forhold til NTNUs forskrift, som er den vi forholder oss til, er ganske dramatiske, sier leder Jone Trovåg i Studenttinget.

Samfundetleder Øyvind Bentås er også kritisk til de foreslåtte endringene.

– Samfundet er avhengig av frivillige som tør å utfordre seg selv, og linjene i utkastet legger ikke opp

til mye rom for engasjement utenfor studiene, sier Bentås.

Kastes ut av NTNU

I utkastet til studieforskriften vil studenter miste retten til å studere ved NTNU dersom de ligger mer enn 60 poeng bak normal progresjon. En student vil også miste studieretten om han eller hun stryker i et obligatorisk emne mer enn tre ganger. Studieretten faller også bort om studenten ikke har produsert studiepoeng det siste året.

– Dette vil selvfølgelig gjøre det vanskeligere å få en grad, i og med at det blir lettere å miste studieretten sin enn tidligere. Mister man studieretten får

man ikke fullført en grad, og kan rett og slett bli kastet ut av NTNU, sier Trovåg.

Studenttinget er en av partene som står bak oppropet, og ønsker endringer i forslaget.

– Vi har egentlig veldig få endringer på selve forskriftene, de er bare veldig betydningsfulle, sier han.

Studenttinget er innstilt på at de ikke ønsker en begrensning på antall forsøk. I tillegg skal det ikke være mulig å bli kastet ut av studiet på grunn av ett års forsinkelse eller om man ikke produserer studiepoeng på ett år.

En fattigere studieby

Sammen med de andre frivillige aktørene i

Fra 1. januar kan du miste studieretten om du:

- Henger mer enn ett år bak normal studieprogresjon.
- Ikke har produsert studiepoeng det siste året.
- Stryker i et obligatorisk emne tre ganger.

Andre konsekvenser:

- Man vil trenge særskilt grunn for å søke om permisjon, i dag trenger man ikke begrunnelse når man har tatt 30 studiepoeng.
- Tar du et fag som går både vår- og høstsemester vil det ikke arrangeres kontinuasjonseksamen i august.
- Kontinuasjonseksamen vil ikke lenger være begrenset for de som strøk til eksamen, men alle vil nå kunne møte opp for å forbedre karakteren.

Trondheim står også Samfundet bak oppropet.

– Samfundet er skeptisk til at det legges opp til en innstramning i progresjonskrav, og at man i praksis kan risikere å ende opp med å miste muligheten til utdanning ved NTNU dersom man stryker i store fellesemner, sier Bentås.

Frivilligheten i Trondheim er noe av det som forventes å kunne ta skade av de nye forskriftene.

– Utkastet slik det foreligger i dag krever at du aldri havner mer en 60 studiepoeng bak normert progresjon. Det er ikke vanlig for de frivillige å ligge så langt bak, men frykten for å miste studieplass vil nok gjøre terskelen høyere for å søke et frivillig verv, sier Bentås.

Mister man de frivillige, vil også mange tilbud bli begrenset. I en slik situasjon mener han det ikke vil være noen vinnere.

– Studiebyen blir fattigere, studentene får mindre tilbud og universitetet vil kanskje ikke virke like attraktivt dersom man på sikt mister status som Norges beste studieby, sier han.

Utdanning er mer enn skole

Diskusjonen kan kokes ned til hvorvidt målet er å få flest mulig studenter gjennom utdanningen på kortest mulig tid.

– NTNU snakker om de gode hodene, og kunnskap for fremtiden. Utdanning er også en dannelsesprosess som krever at man tør å utfordre seg selv på andre arenaer enn bare skolebenken, sier Bentås.

Han mener at om man vil ha de beste studentene, og gjøre disse attraktive for næringslivet, trenger de rom til å få utvikle seg mer enn bare faglig. Mange sitter med et studierelevant verv som vil gjøre dem mer attraktive for en arbeidsgiver som nyutdannet.

– Frivilligheten er Trondheims største styrke som studieby, og en styrke for både studentene og universitetet. Å legge opp til endringer som begrenser friheten og muligheten til å ha frivillige verv er ikke hensiktsmessig, sier han.

KRISTISK: Studenttingsleder Jone Trovåg mener de foreslåtte forskriften er uheldig for svake studenter

Rimelig at institusjonen stiller krav

Det er ikke bare universitetet som legger press på studentene for å holde studieprogresjonen oppe, Lånekassen har også egne insentiver.

– Det er en grunn til at Lånekassen har innført progresjonsregler opp gjennom tidene. Vi har 8-årsregelen, at man kun får studielån i åtte år, og en regel om at man mister studielånet om man ligger ett år bak, sier Studenttingslederen Jone Trovåg.

Han mener NTNUs regler ikke bør være strengere enn de insentivene Lånekassen allerede har.

– Man har allerede ett sett med insentiver til å ikke havne for langt bakpå. Det er ingen grunn til å tro at enda et vil ha mer effekt. Etter min mening bør Lånekassens regler holde lenge nok, sier han.

Seniorrådgiver og jurist Anne Marie Snekvik ved NTNU mener det er rimelig at det stilles visse krav

til studentene.

– Studierett gir rett til undervisning, veiledning, tilgang til læringsstøttesystem og eksamen. Det er rimelig at institusjonen stiller visse krav til progresjon i studiet for at studenten skal få beholde studieretten, sier hun.

Snekvik kan fortelle at reglene ikke er absolutte, men at studentene selv må gjøre en innsats for å få bruke lengre tid.

– Det kan avtales individuell utdanningsplan som lar studenten fullføre på mer enn ett år i tillegg til normert tid. Permisjoner går også utenom dette. Det er derfor muligheter for å bruke lenger tid, men det fordrer en aktivitet fra studentens side, sier hun.

Studenter møter ikke opp på eksamen

Hun peker på at det er ressurskrevende å avvikle ek-

samen, og at studentene med ubegrenset antall forsøk lar være å trekke seg fra eksamen selv om de har bestemt seg for å ikke ta den.

– Dette medfører at NTNU bruker ressurser på å forberede eksamen for studenter som ikke møter, sier Snekvik.

Ifølge NTNU har i perioden 2003-2004 totalt 271 personer ved universitetet brukt mer enn tre forsøk på å stå på eksamen, fordelt på 84 emner. Å bare ha mulighet til å ta eksamen tre ganger er vanlig i universitets- og høyskolesektoren. NTNU er eneste universitet i Norge som skiller seg fra denne regelen.

– Høgskolene vi skal fusjonere med har alle tre-gangers-regelen. Ellers kan jeg tilføye at forslaget åpner for at studenten kan søke om et fjerde forsøk, forteller hun.

Selv om det er vanlig å begrense antall forsøk på eksamen til tre, mener Trovåg det er et dårlig grunnlag for endringer.

– Det er ikke noe godt argument at de gjør det på den måten andre steder. Vi sammenlikner oss ikke med andre universiteter. Det er ikke noen hensikt i å gjøre innstramminger kun fordi andre institusjoner har strengere regelverk, sier han.

Han mener dessuten at endringene slik de ligger i forskriftene er strengere enn vanlig praksis.

– De nye reglene er strengere enn for eksempel ved Universitetet i Oslo. Selv om de har en tre-gangers-regel så mister man ikke studieretten om man stryker tre ganger. Man kan fremdeles gå på universitetet, og kan ta eksamen et annet sted, sier Trovåg.

Favoriserer sterke studenter

Ifølge Trovåg er det også endringer i forskriftene som kan tolkes som gode for de sterkere studentene.

– Regelen om tre forsøk på eksamen betyr for en sterk student to forsøk på å forbedre karakteren. Da har man større sjanse for å få A, sier Trovåg.

I dag kan man bare forbedre karakteren én gang.

DETTE ER SAKEN:

- Når NTNU slår seg sammen med høgskolene i Ålesund, Gjøvik og Sør-Trøndelag 1. januar vil det nye universitetet trenge ny studieforskrift.
- Et utkast til nye forskrifter er sendt ut på høring, med frist 22. september.
- Utkastet vekker reaksjoner, og studentorganisasjonene i Trondheim står samlet mot de foreslåtte endringene.
- Det er til slutt styret ved NTNU som skal vedta den nye studieforskriften.

– For den sterke studenten vil den nye forskriften være en fordel, men for den svake vil man gå fra et ubegrenset antall forsøk til tre.

– *Forskriftene er uheldig for svake studenter?*

– Ja. Jeg vil og påstå at de er uheldige for studenter som sliter psykisk og kanskje fysisk. NTNU har høy andel av studenter med for eksempel Aspberger syndrom og autisme. For denne studentgruppen kan slike endringer være katastrofale, sier han.

Ifølge Trovåg er dette studenter som ofte får enten A eller stryk, noe som kan vises i statistikken.

– Det er studenter som kommer godt ut av at man får flere forsøk, og en veldig sårbar gruppe generelt, sier Trovåg.

Samfundetleder Øyvind Bentås tenker også på elever som sliter.

– Jeg tror det er viktig å huske at det ikke bare er frivilligheten dette forslaget går ut over, men også de som sliter faglig eller med andre ting. Shot-undersøkelsen viser at det er mange som faller utenfor. Vi som driver med frivillig arbeid i Trondheim mener jo selv at vi har mye positivt å bidra med for å unngå at det skjer, sier han. **UD**

– NTNU burde i det minste bidra mer

Leder av Velferdstinget, Maiken Vasset Størkersen, argumenterer for at NTNU bør styrke den psykososiale helsetjenesten om de skal vedta den nye forskriften.

– Med tanke på at køene studenter med utfordringer møter i den psykososiale helsetjenesten kan være med å bidra til at de ikke oppfyller NTNUs krav til studieprogresjon, burde NTNU i det minste bidra økonomisk til å gjøre disse køene kortere om de vedtar denne Studieforskriften, sier hun.

Velferdstinget-lederen peker på at køene i student-helsetjenesten fra før av er stappfulle, og at den nye forskriften ikke vil gjøre ting bedre.

– Med de køene som er i helsetjenesten i dag er det ikke alltid at man får den nødvendige hjelpen før man ligger etter. Det blir da lite rom for de som sliter litt, sier Størkersen. **UD**

TREN

SÅ MYE DU VIL!

199,-

FRA

Årlig totalpris fra kr. 2.388,-. Tilbudet forutsetter avtalegiro for valgte avtale. Startpakke gjelder til 10. oktober.

GRATIS STARTPAKKE
BAG, DRIKKEFLASKE, BUFF OG MOBIL-LADER

STUDENTTILBUD!
Kortere bindingstid - til 31. mai

IMPULSE
treningssenter

www.impulse.no

MASTERGRAD?

SINTEFSTIPENDET

GIR DEG INNTIL 25 000 KRONER

INFO OG SØKNAD:

WWW.SINTEF.NO/STIPEND

ARBEIDSRETT: Du har krav på visse ting som deltidsansatt. Les deg opp før du begynner å lete etter jobb

Dette har du krav på i deltidsjobben

Er du en av de mange studentene som er nødt til å jobbe ved siden av studiene? Da kan det være en fordel å vite hvilke rettigheter du har.

TEKST: An Nguyen ARKIVFOTO: Anette Morvik Robberstad

Mange unge arbeidstakere er ikke klar over at de for eksempel har krav på en halvtimes pause der de kan gjøre hva de vil. Ungdomssekretær Pål Henriksen Spjelkavik i LO forteller hvilke rettigheter du har som arbeidstaker, samt hvilke fallgruver du bør passe deg for.

Husk arbeidskontrakt

– Arbeidskontrakten er det viktigste som må være på plass når du skal få jobb. Den er beviset på at du jobber der du jobber. Har du ikke arbeidskontrakt, har du heller ikke noe å vise fram hvis du for eksempel ikke får lønn, sier han.

Du har én måned på å skaffe arbeidskontrakt hvis du skal jobbe på arbeidsplassen i mer enn en måned. Hvis du kun skal jobbe på et sted i én måned, så må den være på plass fra dag én. Ifølge Spjelkavik bør dessuten arbeidskontrakten inneholde hvem, hva, hvor og når.

– Hvem er du, og hvem er arbeidsgiver? Hva skal du gjøre? Hvor er arbeidsstedet ditt? Arbeider du i en tidsbegrenset periode? Når starter du, og når slutter du?

Overtid, pauser og skiftliste

Sett deg inn i overtidsreglementet på arbeidsplassen din. Blir du pålagt å jobbe utenfor normal arbeidstid, skal du ha overtidstillegg.

Jobber du dessuten mer enn ni timer i løpet av en dag, eller mer enn førti timer i løpet av en uke, skal du ha 40 prosent overtidstillegg.

– Får du ikke overtidstillegg, er dette et lovbrudd, sier Spjelkavik.

I tillegg har du krav på en halvtimes pause hvis du arbeider åtte timer på én dag, og i denne pausen skal du kunne gjøre hva du vil.

– Hvis du må være på arbeidsplassen, være tilgjengelig for kunden, eller måtte avfinne deg med ett eller annet, skal du få betalt pause.

Blir du satt opp på vakter, har du i tillegg krav på å få utdelt skiftliste minst to uker i forveien.

Sykepenger

For å få krav på sykepenger, må du ha jobbet i den samme virksomheten i mer enn fire uker. For å kunne levere egenmelding, må du ha jobbet i den samme virksomheten i mer enn åtte uker. Er du tilkallingsvikar og blir syk, skal du få betalt for de vaktene du er satt opp på.

– Hvis du derimot ikke er satt opp på noen vakter, har du ikke krav på lønn. Jeg anbefaler derfor studenter å skaffe en prosentstilling, sier Spjelkavik.

Oppsigelse

Du vil finne oppsigelsestiden din i arbeidskontrakten.

Oppsigelsestiden er på minimum én måned hvis du er ferdig med prøvetid. Den er gjensidig, som betyr at arbeidsgiver kan kreve at du jobber ut oppsigelsestiden dersom du sier opp. Blir du sagt opp, har du også rett til å jobbe ut oppsigelsestiden. Du skal dessuten ha full lønn i oppsigelsestiden, og du har krav på lønn ut oppsigelsestiden dersom firmaet du jobber for har gått konkurs. Det er også viktig å være klar over når oppsigelsestiden faktisk starter.

– Oppsigelsestiden starter fra du har mottatt skriftlig oppsigelse, eller fra arbeidsgiver har fått skriftlig beskjed om at du slutter, sier Spjelkavik.

Si nei til prøvejobbing

Prøvejobbing er en av fellene mange studenter havner i. Dette går ut på at man for eksempel blir ansatt i en måned på prøvejobbing der man jobber gratis.

– Etter en måned får man beskjed om at man må finne seg noe annet å gjøre. Så tar de inn noen andre. Gjør de dette tolv ganger på rad, har de gratis arbeidskraft gjennom året, sier Spjelkavik.

Spjelkavik understreker at du alltid skal ha full lønn hvis du er på jobb.

– Dette går også på opplæring. Er du på opplæring, så er du på jobb. I arbeidsrettslig forstand er det ingenting som heter prøvejobbing. **UD**

Einsame elever tenker mest på å droppe ut

Kunnskapsløft hjå lærarar og individuell opplæring er i vinden for å betre skulen. Forskarar ved pedagogisk institutt legg fram einsemd som ein like viktig faktor for at elevar som sluttar.

TEKST: Tora Olsen ILLUSTRASJON: Ellinor Egeberg

Førsteamanuensis Per Egil Mjaavatn og professor Per Frostad ved Pedagogisk institutt ved NTNU har gjort ei stor undersøkning blant 2 000 trønderske ungdomar i vidaregåande skule. Over tre semester måtte elevane svare på tre spørreskjema om korleis dei opplever tilværet på skulen.

– Vi ville finne ut i kor stor grad elevane faktisk vurderte å slutte og kva som var dei sterkaste faktorane for å gi seg, seier Mjaavatn.

Sjølvbiletet

Det som kom fram i undersøkinga var at einsemd og sosiale relasjonar sterkt påverka om elevane ville slutte eller ikkje.

– Vi veit jo at i ungdomstida er det veldig viktig å få kontakt med jamnaldrande og å bli sett av lærarane, fortel Mjaavatn.

Undersøkinga viste korrelasjon mellom tankar om å slutte og det å føle seg lite inkludert av medelevar. I mange tilfelle er det dei med best karakterar som har flest vener. Ein sirkel av at ein føler seg trygg og velkommen på skulen og følgjande gjer det bra. Dermed bygger ein opp eit godt sjølvbilet, og får kanskje fleire vener.

– Ein mistar fort motivasjonen når ein føler seg utilpass og utanfor. Ofte er det dei som er minst inkludert som har spesialbehov, seier Mjaavatn.

Sjølv om det berre er 66 prosent av menn som har fullført vidaregåande opplæring etter fem år mot 76 prosent av jenter, viste resultatata til Mjaavatn og Frostad ingen forskjell mellom kjønna når det gjelder forholdet mellom einsemd og tankjar om å slutte.

– Sjølvsagt er det mange av dei med dårlege karakterar frå ungdomsskulen som droppar ut. Særleg desse jentene slit med dårleg sjølvbilet, seier Mjaavatn.

Å bli sett av læraren

Den andre viktige faktoren i sosiale relasjonar er forholdet til læraren. Blant ungdommane i undersøkinga

rapporterte dei med best karakterar at dei følte dei fekk mykje oppmerksomd frå læraren.

– Det kunne løfta skulen om læraren hadde meir tid til rådighet til å sjå elevane, seier Mjaavatn.

Grubleboksen

Ifølge Professor Patrick Vogel ved psykologisk institutt er einsemd eit menneskeleg problem som kan følgje oss gjennom livet om vi ikkje klarar å ta tak i det. Dei som er einsame i skulen, kan gjerne vere det vidare inn i høgare utdanning og jobb.

– Einsemda kan i veldig mange tilfelle bli spora tilbake til personen sjølv. Mange veit ikkje korleis dei skal få kontakt med andre og manglar grunnleggande ferdigheiter ein treng for sosiale relasjonar, fortel Vogel. Den andre grunnen til einsemd som Vogel peikar på, er depresjon.

– Når ein har tapt noko kan det vere nyttig å trekke seg tilbake til hula si og få grubla litt. Men det kan ikkje ta overhand. Ofte treng folk berre å bli minna på at dei óg tilhøyrr menneskeheita. Det viktigaste er å aldri falle i grubleboks!

Spiralliv

Behovet for å bli likt kan kanskje sporast heilt tilbake til overleving, den gongen det var livsviktig å halde seg inne med stammen. Frå ein er ti-elleve må ein byrje å lære seg å vere sosial. Vogel er klar på at det er heilt lov å prøve og feile.

– Vi må slutte å vere så perfeksjonistiske! Ein skal faktisk lære å svømme på grunt vatn og ikkje når du fell overbord i full storm, seier Vogel.

Han representerar menneskeleg utvikling som ein spiral, med personleg vekst og utfordringar i dei vertikale områda. Dei flate områda i spiralen er kvileområdet.

– Det går ikkje berre strake vegen framover med oss. På samme måte som ein krevjande fjelltur går framover i rykk og napp, kan vi trenge ein appelsinrast før vi

Ser du nokon som slit?

• Undersøk: Skaff til veie informasjon om aktivitetar og tilgjengeleg hjelp.

• Påpek: Prøv forsiktig å påpeike forsvarsargumenta og vaner som kan endrast.

• Parallellleik: Tilby moglegheiter for berre å ha det hyggeleg, ein treng ikkje alltid snakke om problemet.

Slit du sjølv?

- Om du føler deg trist, hugs på at du er ein av oss.

- Hugs på at det er greitt å sei ja, om nokon til dømes ber deg med på ein kaffekopp.

Kilde: SSB

byrjar på eit nytt forhold, ny utdanning eller flyttar på oss, seier Vogel.

– Berre ein daud kropp har null angst

Angst er eit tabubelagt ord og for mange er det ei hemning i kvardagen, men Vogel presiserar at vi faktisk treng angsten.

– Angst kjem frå å gjere noko ein ikkje kan, og er ein naturleg del av det å utfordre seg sjølv. Null angst er ikkje mogleg, det er berre ein daud kropp som har null angst.

Endring tek tid og innsats, men det viktige er at vi klarar å stå i angsten og gjennomføre. Ifølge Vogel er det heilt greitt å lage seg delmål. Kanskje kan det vere nok å gå ein time på fest.

– Det er viktig å hugse på å legge merke til at ein har det hyggeleg. Flytte fokus frå seg sjølv til utsida, legge merke til småting rundt seg, det vi kan kalle eksternfokus, fortel Vogel. **UD**

VEDLIKEHOLD: Rapporten KS1 sier at det i flytteprosessen ikke bør gjøres vesentlige investeringer ved Dragvoll utover ordinært vedlikehold for å opprettholde dagens funksjonalitet. Dragvoll er per i dag preget av plassmangel, muggsopp og dårlig luft.

20 nye år med muggsopp

NTNU har fått klarsignal for samlokalisering av campus. Ansatte og studenter frykter at flyttefasen på 20 år vil medføre splittede fagmiljøer og lite investeringer i Dragvoll.

TEKST: Silje Bjellvåg og Johannes Bjartnes FOTO: Hans Fredrik Sunde

Tre rapporter har konkludert med at NTNUs campuser bør samlokaliseres. Kunnskaps-departementets kvalitetssikringsrapport (KS1) sier at det i mellomtiden ikke bør gjøres vesentlige investeringer ved Dragvoll utover ordinært vedlikehold for å opprettholde dagens funksjonalitet.

Tilstanden på Dragvoll har i lang tid vært preget av muggsopp og dårlig luft. Nettopp dette er en av de viktigste årsakene til at rapporten anbefaler flytting av campus Dragvoll. For å kunne justere prosessen underveis, og for å få til en så god løsning for byen og universitetet som mulig, anbefaler KS1 å utføre samlingen av campusene trinnvis over en 20-års periode. Dette er ansatte og studenter ved Dragvoll skeptiske til.

— **Vi må slutte å øse vann ut av en synkende båt**
Ifølge læringsmiljøansvarlig Sverre Johann Bjørke i Studenttinget er det per dags dato ikke godt nok vedlikehold på Dragvoll.

— Det er problematisk at flytteprosessen er estimert til å ta 20 år, ettersom Dragvoll vil stå i sparebluss, sier Bjørke.

Studenttinget vedtok i 2012 at «NTNU bør kun prioritere ytterst nødvendig investeringer på Dragvoll, slik at investeringer der ikke ødelegger for et langsiktig mål om samling av campus». Dette er ifølge Bjørke fremdeles gjeldende.

— At flytteprosessen skal ta 20 år er nærmest absurd, men vi i Studenttinget mener fortsatt at det er på tide å slutte å øse vann ut av en synkende båt, sier

Bjørke. Han legger til at det er et åpenbart minimum at det skal være levelig fram til Dragvoll er fullstendig utflyttet.

Bjørke påpeker at en sammenslåing av campus er ønskelig for å utnytte potensialet i tverrfaglig samarbeid, men frykter at en trinnvis flytting av fagmiljøer vil lede til stadig nedprioritering av de som er igjen på Dragvoll.

— Det er dessverre et realistisk utfall at jo færre folk som er der, desto mer blir de nedprioritert. 20 år er alt for lang tid, sier Bjørke.

— **Tidsperspektivet skaper usikkerhet**
Professor Kristian Steinnes ved institutt for historiske studier hevder den langtekkelige prosessen

Tre på gata: – Hva tenker du om sammenslåingen av NTNUs campuser, og at den skal ta 20 år?

Vetle Haugen, årstudium psykologi

– Hvis det tar 20 år og er bra for alle parter er det i bunn en god greie.

Eskil Wendel, lektor engelsk

– Det kommer ikke til å skje i min studietid så jeg bryr meg ikke. Dragvoll trenger derimot bedre vedlikehold. En student havnet i rullestol på grunn av muggsopp. Hele bygget raser sammen.

Marie Sortland, årstudium psykologi

– Jeg tror det blir greit at Dragvoll kommer nærmere byen. 20 år er lang tid, men jeg mener det er bedre å ta flyttingen gradvis fremfor alt på en gang.

er hovedutfordringen. Han mener samlokaliseringen kan ha positive effekter, men at det ikke er noen automatisk sammenheng mellom geografisk nærhet og tverrfaglighet.

— Et samlet campus kan gi større muligheter til en mer enhetlig kultur og organisasjon, og utnyttelse av ulike ressurser. Dette kan gi faglige og administrative gevinster. Men dersom flyttingen skjer trinnvis kan det føre til vel så mye pendling mellom campuser som det vi har i dag, sier Steinnes.

I overgangsfasen kan fagområder som ligger naturlig nær hverandre bli delt mellom campusene. Dermed kan det bli vanskeligere for studenter å kombinere emner.

— Det kan også gå ut over potensialet for felles prosjekter på tvers av instituttene. En trinnvis flytting kan skade fagmiljøet, sier Steinnes.

Mye kan også endres på 20 år, både regjeringer og ledelsen ved NTNU.

— Det lange tidsperspektivet medfører usikkerhet. I løpet av de 20 årene kan prioriteringer endres. Det er enda en grunn til å være skeptisk til at prosessen skal ta så lang tid, sier Steinnes.

Ambisiøst prosjekt

Rector Gunnar Bovim ved NTNU legger vekt på at når samlokalisering skjer parallelt med at NTNU slår seg sammen med tre høyskoler, kan man helt fra start tenke samling av fag og områder som naturlig hører sammen. At de fusjonerte høyskolene og universitetene står sammen vil gjøre det omfattende og ambisiøse prosjektet enklere å gjennomføre.

— I flere år har det vært slik at rektorene ved HiST og NTNU har reist hver for seg til Oslo for å be om penger til nye bygg. Nå kan vi samordne oss og legge mer tyngde bak ønskene, sier han.

Likevel erkjenner han at gjennomføringen må skje i flere steg. Det vil dermed bli utfordrende å opprettholde et godt faglig og sosialt miljø i flytteperioden.

— Dersom dette tar svært lang tid, kan det skje en erodering av det faglige miljøet og effektene ved en samling blir vanskeligere å oppnå, skriver Bovim til Universitetsavisa.

— Ofrer Dragvoll på sammenslåingens alter

Leder Jan Bojer Vindheim (Miljøpartiet De Grønne) i byutviklingskomiteen Trondheim bystyre mener sammenslåingen i seg selv er en meget dårlig idé. Han sier det vil være en tragedie for Humanistisk Fakultet (HF) og Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse (SVT) å bli etterlatt på et muggent Dragvoll i hele tjué år.

— Tjué år med begrenset vedlikehold og rehabilitering ville være som å ofre HF og SVT på et sammenslåingens alter, sier Vindheim.

Selv om han erkjenner at det i utgangspunktet er en god idé med et samlet campus, veier det ikke opp for arbeidsforholdene man må leve under på Dragvoll.

Gunnar Bovim er positiv til at det har blitt gitt klarsignal for sammenslåingen, selv om 20 år kan virke som lang tid.

— Etter min mening er Trondheim Nordens beste studieby, og hvis vi skal beholde den posisjonen er det viktig å samle kreftene nærmere sentrum, sier han. **UD**

SKEPTISK: Professor Kristian Steinnes ved institutt for historiske studier ser ingen automatisk sammenheng mellom geografisk nærhet og tverrfaglighet.

Språk for integrasjon

Europa er i sentrum for en flyktningkatastrofe. I Trondheim prøver Norsk-start å hjelpe flyktninger med å integreres inn i Trondheim.

TEKST: Olav Mydland FOTO: Hans Fredrik Sunde

Europas behandling av flyktningkrisen de siste årene har høstet mye kritikk. Amnesty har valgt å kalle det «et internasjonalt svik», og i Norge har de politiske partiene valgt å krangle om 10 000 syriske flyktnings være eller ikke-være i landet. Mens opptil flere hundre tusen drømmer om en ny hverdag på det europeiske kontinentet.

Midt i den største flyktningkrisen siden den andre verdenskrig, har organisasjonen Norsk-start i ett år prøvd å hjelpe flyktninger i Trondheim med å integreres inn i samfunnet. Med språklig hjelp fra studenter ved NTNU.

Frivillig arbeid

Preben Einvik og Thomas Torkildsen startet for et år siden organisasjonen Norsk-start, som har som målsetning å hjelpe immigranter i Norge med å få

en enklere overgang til det norske samfunnet.

– Vi i Norsk-start jobber med å tilby en språkpraksis for flyktninger som er i Trondheim, sier Einvik, som til daglig studerer arbeidspsykologi ved NTNU og jobber i en 50-prosents stilling i Rissa kommune.

Med økonomiske midler og leie av lokaler fra Trondheim kommune har Norsk-start møter mellom flyktninger og studenter ved NTNU en gang i uken.

– Det er i alt 17 frivillige studenter som er med hos oss. En gang i uken møtes de 17 studentene og 30 flyktninger. I en time har de språklig utveksling, hvor flyktningene får lov til å prate norsk og holde i gang en samtale. Imens får de norske studentene et innblikk i nye kulturer og en annerledes hverdag, sier Einvik.

Einvik forteller at de sitter igjen med et veldig positivt inntrykk av det første året. De ser at flyktningene har et stort språklig utbytte. Samtidig får de en enklere overgang til det norske samfunnet, både i skolegang og i enkle daglige gjøremål.

Fra Somalia til Norge

Abdullahi Abdi Hussein kommer fra Qoryoley i Somalia, som ligger 120 kilometer sør for hovedstaden Mogadishu. Hussein ankom Trondheim for to år siden. Han har vært med i Norsk-start siden det ble opprettet. Og forteller at det har gjort overgangen til det norske samfunnet mye enklere.

– For meg gir møtene i Norsk-start en mulighet til å prate norsk en gang i uken, noe som er veldig viktig for meg slik at jeg klarer både skole og jobb, sier Hussein.

Norsk-start gir et veldig godt innblikk i det norske hverdagsliv

ABDULLAHI ABDI HUSSEIN

Hussein er med i Trondheim sitt toårige program for integrering av flyktninger. Ved siden av å ha praksisplass ved Burger King i Trondheim går han på voksenopplæring. Det er gjennom dette programmet Hussein skal bli klar for å delta i det norske samfunnet.

– Norsk-start gir et veldig godt innblikk i det norske hverdagsliv, samtidig som det gir meg en språklig trening som jeg til vanlig ville hatt problemer med å få. Det er også veldig hyggelig å møte unge studenter som er samfunnsengasjerte, og som ønsker å hjelpe oss med integrasjonen. Jeg er veldig glad og takknemlig for dette tilbudet, sier Hussein.

Språkkunnskap essensielt for å lykkes

Problemet for mange flyktninger i Norge er at de kommer fra land med et dårlig utdanningstilbud. Noe som gjør at det er en stor andel flyktninger i Norge med lav utdanning og kompetanse.

– Målet med Norsk-start er å kunne hjelpe så mange som mulig av flyktningene fram som

arbeidssøkere. Gjennom gode norskkunnskaper ønsker vi å hjelpe dem med å få jobb og gi dem muligheten til å bidra i det norske samfunnet, sier Einvik.

Røde Kors har også et tilbud om språklig utveksling for innvandrere, et tilbud som har hatt problemer med å tiltrekke seg norskspråklige.

– Vi har som mål i Norsk-start at noe av den kreativiteten som vi finner i studentmiljøet i Trondheim skal finne veien til våre nye landsmenn. Det er så mange engasjerte studenter i Trondheim med utrolig mye kunnskap, som også kan lære mye av flyktninger, sier Einvik.

På sikt håper Einvik at Norsk-start også kan tiltrekke seg flere frivillige som kan tenke seg å være med på gi flyktningene en god mulighet til å lykkes i Norge.

– Målet er at vi skal klare å gi denne organisasjonen en god basis. På sikt håper vi at vi klarer å ha like mange studenter som vi har flyktninger på hvert eneste møte, avslutter Einvik. **UD**

ANNONSE

FAGFORENINGEN

for unge og studenter

250,-
pr. semester
SMS:
"NTLstudent"
til 2012

- ✓ Råd, veiledning og hjelp i arbeidslivet
- ✓ Landets beste innboforsikring og tilbud gjennom LO-favor
- ✓ Gratis kurs fra LO, NTL og AOF
- ✓ Spennende aktiviteter og nye venner

NTL Ung er studentorganiseren i LO-forbundet Norsk Tjenestemannslag, og består av unge arbeidstakere og studenter under 35 år.

NTL UNG

www.ntlung.no

FLYKTNING-KRISEN

• 59,5 millioner mennesker var på flukt fra krig og sult årsskiftet 2013/2014

• Vestlige land har gjort det stadig vanskeligere å søke asyl

• Stadig flere må ty til hjelp fra menneskesmuglere

• Båtflyktninger er blitt et globalt problem.

Kilde: Flyktninghjelpen

DEBATT

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. Lengden på et innlegg begrenses til 3000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn. Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på dusken.no Kontakt debattredaktør Ingrid Skogholt på debattredaktor@studentmediene.no

Mangler faglig forum

En felles plattform kan være det sosiologimiljøet for bachelorstudenter på Dragvoll trenger.

FAGMILJØ

Arild Adrian Hole, bachelorstudent i sosiologi ved NTNU

Mange bachelorstudenter dropper ut etter første året og det virker som en del ikke føler at sosiologien kan brukes til noe nevennyttig. Høy frafallsprosent og lite engasjement for det en holder på med går hånd i hånd. Grunnen til lavt engasjement er blant annet at vi mangler et forum, og en tilknytning til det fagstoffet som leses. Synlig manglende engasjement blant studentene skyldes ikke at studentene er mindre engasjert i dag enn før. Jeg tror at lav oppslutning og lite engasjement hovedsakelig skyldes at det ikke finnes et sted å møtes og snakke uforpliktende. Problemet her ligger ikke i mangel på tilbud, men at bachelorstudentene aldri møter opp.

Linjeforeningene må på banen

Sammenlignet med NTNU Gløshaugen er de humanistiske og samfunnsvitenskapelige linjene i Trondheim langt dårligere til å samle studentene og skape faglig stolthet. Her må linjeforeningene ved Dragvoll hente inspirasjon for å utvikle egne fagmiljø. Til nå bidrar sosiologistudentenes linjeforening med både sosiologifestival og fagdag, og Trøndersosiologene holder jevnlig møter. Men jeg mener at studentene mangler et faglig nettverk for å dyrke sin interesse for sosiologifaget. Mye av løsningen ligger i å ha en mer strukturert og konsis fadderordning, arrangere flere faglige arrangementer for å skape en «sosiologi-stolthet» hos trondheimstudentene. Det virker som om alle delene for å kunne skape et større og sterkere sosiologimiljø er til stede. Det må

bare settes sammen på en måte som gjør at fagfeltet blir spennende for bachelorstudentene.

Prosjekt plattform

Det jobbes med å skape en plattform for deltakelse. Planen inneholder blant annet å hente gjesteinnledere, arrangere debatter og skape en arena for diskusjon der alle føler at de kan bidra med noe, uansett om de kommer rett fra videregående eller er professor emeritus. Vi vil skille oss fra linjeforeningene, og lage arrangementer og foredrag som gjør at du ikke sitter med følelsen av å være på universitetet. En uformell stemning med

faglig innhold er det vi sikter oss inn mot. Det er nok av spennende temaer og gode foredragsholdere som kan være med på å gjøre dette til virkelighet.

I forelesningene kan sosiologien fort føles som noe fiktivt og «der ute». Vårt mål er å prøve å dra sosiologien ned på jorda og vise at den kan brukes til å forklare det livet en lever og anvende det på en mer praktisk måte.

Er det noe nettopp denne studentmassen er gode på så er det frivillig arbeid, og jeg tror ikke det skal mye til for at engasjement vekkes. Vi trenger bare en tilgjengelig plattform.

sammenligna med Regjeringas 2 000. Dette er i tråd med hva studentorganisasjoner landet rundt mener er nødvendig for å stagge de sterkt økende leieprisene. Vi har også programfesta at vi vil øke studiestøtta til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygda, samt øke stipendets andel av støtta fra dagens 40 prosent til 60 prosent

Vi mener at dette er moderate, men høyst nødvendige, krav for å sikre norske studenter et visst økonomisk sikkerhetsnett i det som bør være ei minneverdig og spennende tid i livet. Dette er å ta studentene på alvor og sikre at studentene får være nettopp dét, heldidsstudenter. Vi utfordrer de etablerte partiene til å ta norske studenters økonomi på alvor og til å utforme en mer sosial studentpolitikk for framtida.

SAMFUNDETLEDER

Øyvind Bentås, Leder for Studentersamfundet i Trondhjem

Studieforskriften strider mot visjonen

Den foreslåtte studieforskriften vil ramme de frivillige og de svakeste studentene.

«Nye NTNU» vil gi både studentene og fagmiljøene større muligheter til å vokse. Fusjonsplattformen er solid, og sikter høyt for å gjøre NTNU til Norges beste universitet. Spesielt gledelig er det å lese at NTNU skal dra nytte av sterke kulturer for student-frivillighet og legge til rette for vekst i frivillighetskulturen på alle campus.

Studentfrivillighet er en ressurs i studiebyen Trondheim. Om vi skal bli «Norges beste studieby» er vi helt avhengige av at det legges til rette for frivillighet fra institusjonene og samskipnadens side. Det må være rom for å ha verv som tidvis kan være krevende, og av og til være så omfattende at man kanskje ikke kan prioritere studiene i den grad som kreves. Når det i tillegg fra Lånekassens side legges opp til at man bør ha en deltidsjobb for å få økonomien til å gå rundt, er det viktig å bli møtt med forståelse for at det man gjør har verdi både for studenten, men også universitetet og studiemiljøet i Trondheim

Så kommer paradokset: I høringsbrevet om ny studieforskrift ved universitet legges det opp til føringer som ikke følger opp denne visjonen. Studieforskriften legger nå opp til at man kun har tre forsøk på å bestå et fag, mot dagens ubegrensede antall. Om man har brukt disse tre forsøkene, vil man i særskilte tilfeller kunne få et fjerde forsøk, men det vil bli det

absolutt siste. Denne begrensingen følger person, og ikke studierett. Det vil i praksis bety at stryker du i for eksempel ex.phil. eller et obligatorisk fellesfag, vil du aldri kunne få en grad fra NTNU. Nytt i studieforskriften er også at man automatisk mister studieretten om man havner mer enn 60 studiepoeng bak normert progresjon.

Disse endringene rammer de svakeste studentene, og de rammer de engasjerte studentene. Det vil være en langt høyere terskel for å påta seg et verv dersom man frykter for framtidig studiesituasjon. Det vil også gjøre det vanskelig for studenter med behov for deltidsjobb å få økonomien til å gå rundt. Endringen er direkte usosial, og stikk i strid med intensjonene i fusjonsplattformen som «nye NTNU» baserer seg på.

Mange av de frivillige organisasjonene i Trondheim har stilt seg kritiske til endringen. Spesielt viktig er det at også Studenttinget ved NTNU har stilt seg i mot, og de har nå en underskriftskampanje som retter seg mot de mest drastiske endringsforslagene. Studentersamfundet kommer lørdag 12. september til å fremme et resolusjonsforslag. Dette retter seg mot endringene som går ut over frivilligheten og støttes av de berørte organisasjonene og linjeforeningene. Gjør din stemme hørt! Skriv under på oppropet, og møt opp i Storsalen!

STUDENTKVITTER

Følg oss på twitter.com/underdusken

Uttevklingsstudentene på 5-bussen synger Rosenborg-sanger. God stemning.
@danserud

#denfølelsen Når buss nr 5 fra Dragvoll er så full at folk ikke rekker å komme seg AV før dørene lukkes og bussen kjører videre. @atb_no
@Maritkbr

Magisk grense for samarbeid over avstand: Dragvoll - Gløshaugen er problematisk. Trondheim - Gjøvik/Ålesund er visst akkurat passe. #NTNU

@frkMarit

I dag gikk jeg gjennom Gløshaugen med ei historiebok i baggen. For et rush! #ntnu #dragvoll #gløshaugen
@Egilanso

Til dere på buss 9 til Dragvoll: Jeg vet jeg ser psyko ut når jeg smiler for meg selv, men jeg hører bare på #Radioresepsjonen #RR

@knallstraum

“La studentene hvile i kveld” -@ingunsolheim De hviler ikke. De er på deltidsjobben for å betale dyr husleie #nrkvalg #studentkravet

@ThereseLeroen

Gikk forbi @Samfundet og kan rapportere at folk som var spedbarn på #90tallet husker motetrendene fra den tida ganske annerledes enn meg.
@muffincoil

for meg er alle løp klovneløp
@pokemonRULEZ90

Dro til Samfundet for å lese bok. Greier å konsentrere meg bedre her enn hjemme, merkelig nok.
@L_Kronoz

når du bruker en halvtime av fredagskvelden på å diskutere feminisme ved frysedisken på Kiwi. ble bedt om å gå av personalet, skulle stenge
@TellefRaabe

Den kompetente skolen

Skolesystemet fungerte verken for Sivert eller Maria. Ekspertene mener et fokus på kunnskap framfor kompetanse kan være løsningen for de som faller utenfor.

TEKST: Henrik Delsbek FOTO: Magne Haneberg og Lasse Georg Tønnessen

Jeg møtte opp på skolen så mye jeg kunne og var med på prøver, men til slutt kunne jeg sitte en hel tentamen uten å få et eneste ord ned på papiret. Jeg hadde det i hodet. Jeg fikk det bare ikke ut, fikk ikke strukturert det. Og så ble det veldig vanskelig å sove og spise, og jeg begynte å besvime på skolen. Til slutt hadde jeg så høyt fravær at jeg strøk i mange fag. Jeg hadde ikke noen god studieteknikk og hadde ikke så høy selvtillit.

Det forteller 25 år gamle Maria Regine Johansen. I dag sitter hun på Dragvoll og studerer. På bordet foran seg har hun en bunke med psykologibøker. Faget er noe hun er veldig interessert i, og nå som hun er på tredjeåret kan hun med sikkerhet si at arbeidet går bra. Men veien dit var lengre enn det er for de fleste.

– Jeg prøvde igjen året etterpå, men det gikk ikke så mye bedre da heller. Deretter brukte jeg noen år på å få struktur på meg selv og på å komme meg på beina. Jeg kom meg tilbake og tok opp de fagene jeg manglet, forteller psykologistudenten

STUDIETEKNIKK. Selv om det var på videregående at problemene hopet seg opp, holder Maria muligheten åpen for at noen av årsakene til at hun falt ut av videregående kan spores tilbake til grunnskolen. Men det var ikke det at hun hadde vanskelig for skole. Tvert imot, hun kunne allerede mye av det som sto på skoleplanen.

–Jeg hadde lett for skole hele barneskolen. I starten var det veldig spennende, og jeg fikk lov til å gå rundt og være hjelpeleær. Det ble fort sånn når vi gjorde ting som jeg var kjent med fra før av.

I dag er hun medlem av Mensa, en gruppe for de to prosent av befolkningen med høyest IQ. Det var nemlig ikke intelligensen det hadde vært noe feil med.

– Det tar tid å lære seg god studieteknikk. Så hvis du er vant med å ikke bli utfordret og å ikke måtte strekke deg for å løse oppgaver på en litt annerledes eller kreativ måte etter at du er ferdig med de opprin-

FRAFALL I SKOLEN

- 30 prosent av elever fullfører ikke videregående på fem år.
- Dette koster minst fem milliarder per årskull.
- Ensomhet er den oftest nevnte årsaken til at elever dropper ut.

GIKK UT: For noen kan skolen bli for stressende. Sivert valgte å gå ut av skolen og inn i arbeidet.

«Hovedpoenget er at rådgiving er alt for viktig til bare å være rådgivers ansvar»

TROND BULAND

Forsker

nelige oppgavene, så venner du deg ikke til å jobbe for å lære stoff. Da er det vanskelig å opprettholde motivasjonen, og det kan slå hardt tilbake på deg når du blir eldre og trenger å ha gode vaner og struktur i tillegg til å kunne lære fort.

EN MÅLRETTET SKOLE. Gunn Imsen er professor i pedagogikk og har jobbet ved NTNU i over 40 år. Hennes forskningsfelt er blant annet undervisning, læring og motivasjon i grunnskolen. Hun har selv vært lærer i ungdomsskolen, og er bekymret for det sterke fokuset på effektivitet og måloppnåelse som nå råder i skolen.

– At så mange slutter i videregående skole uten å fullføre, har blant annet vist seg å henge sammen med synkende skolemotivasjon allerede i grunnskolen. Dagens ungdom lever i en digital medieverden, de liker å være aktive, kreative og ha medbestemmelse, og ser ikke alltid poenget med å haste seg fram til riktige svar på skolens oppgaver, forteller hun.

– Det legges i dag stor vekt på grunnleggende ferdigheter. Det er ikke noe galt i det, men begrepet kunnskap eksisterer ikke lenger i læreplanene, det heter kompetanser. Kunnskap er noe du har i hodet ditt, men kompetanse er noe du skal kunne vise. Det er bare «synlig læring» som teller. Lærerne styrer elevenes læring mye sterkere nå enn ved tusenårskiftet. Det er ikke bare et demokratisk problem, det fører også til at elevene ser mindre mening med alt skolearbeidet, forteller hun.

Imsen peker på at læreplanen for Kunnskapsløftet, LK06, gir lite handlingsrom for lærerne dersom de vil lage undervisning som går på tvers av fag og som kanskje er mer tilpasset elevenes livsverden. De hadde mange flere muligheter tidligere.

– Spesielt var læreplanen fra 1987, M87, godt likt

ANDRE ALTERNATIVER: Forsker Trond Buland har sett at dagens skole ikke fungerer for alle, og etterlyser flere muligheter for ungdom.

av lærerne. Skolens innhold og arbeidsmåter var passe mye styrt, og det var passe mye frihet. 80– og 90–tallet var en periode med veldig mye spennende utvikling i skolen, blant annet fordi lærerne hadde stort handlingsrom når de planla undervisningen. Dette handlingsrommet er nå skrumpet inn. Det henger sammen med at vi har fått en type målstyring som i større grad legger opp til kontroll. Ikke bare av elevenes prestasjoner, men også av lærernes undervisningsformer. I Oslo, for eksempel, arbeides det med regler for hvordan en skoletime skal legges opp. Disse skal alle lærere følge. Da kan man ikke lenger snakke om handlingsrom, sier Imsen.

– Det er synd, fordi den digitale revolusjonen byr på en uendelighet av spennende, tverrfaglige opplegg for elevene, fortsetter hun.

NYE MULIGHETER. Fokuset på kompetanser og kompetansemål kom som en del av læreplanen for Kunnskapsløftet i 2006. Tidligere ble det lagt større vekt på elevaktivitet, tverrfaglighet og prosjektarbeid. Imsen mener vi har mistet noe i denne prosessen.

– Den store utfordringen er å legge til rette for et fleksibelt læringsmiljø som inkluderer både flinke og svake elever, og som gir elevene meningsfylte

BRENNER FOR BARNA: I 40 år har Gunn Imsen jobbet med hva som kan gjøres for at barna på grunnskolen skal få en mer engasjerende og lærerik skoledag.

«Det er bare «synlig læring» som teller. Lærerne styrer elevenes læring mye sterkere nå enn ved tusenårsskiftet»

GUNN IMSEN
Professor

læringsoppgaver. Myndighetene har satt i gang utviklingsprosjekter for å skape en mer praktisk orientert ungdomsskole. Det er bra, men dette blir vanskelig med Kunnskapsløftets kompetansemål, som går ut på at elevene skal vise at de har lært det skolen har bestemt. Ikke nok med det, kommunene kontrollerer at elevene lærer det de skal gjennom ulike typer tester. Følgelig tør ikke lærerne å gjøre noe annet enn å kjøre en gammeldags kateterpedagogikk som sikrer at de når målene sine. Vi må spørre om dagens ungdom blir motivert av det. Jeg tror ikke det læreplan-systemet vi har i dag er gunstig for morgendagens elever, avslutter hun.

EN ANNEN TYPE MOTIVASJON. En av de som mistet motivasjonen ved inngangen til videregående er Sivert Skogvold Rygg. Han droppet ut og begynte på folkehøgskole i stedet. Der fikk han reist om i verden og besøkt u-land.

– Når jeg startet på folkehøgskole fant jeg ut at jeg hadde motivasjonen, skolen var bare feil format, forteller Sivert.

Hans videregående skolegang startet på linjen for medier og kommunikasjon, men han fant fort ut at det var noe som ikke passet ham så mye som han hadde forventet. Det å skifte linje skulle fort vise seg å være en vanskelig prosess.

– Jeg så fort at medier og kommunikasjon ikke var helt det jeg trodde det skulle være, og den gjen-gen jeg hadde vokst opp med gikk på studiespesialisering. Men da hadde jeg en veldig dårlig rådgiver som sa at det ikke gikk. Bare noen uker etterpå var det noen andre i klassen min som byttet over. De hadde bare gått direkte til rektor og spurt han, men når jeg prøvde det samme var det for sent.

Neste år prøvde han å vende tilbake på studiespesialiseringsløpet, men det ble ikke noe lettere der. Lærerstabten og rådgiveren var dårlige i hans øyne, og motivasjonen ble bare enda mer knust.

– Jeg var bare mindre og mindre på skolen. Den siste måneden var jeg nesten ikke der.

Sivert er ikke sikker på om det var noe som kunne bli gjort for å holde han på skolebenken. Man han er sikker på at skolesystemet vi har i dag ikke

gagner alle elevene.

– Det er veldig mye hele tida på videregående, og det blir et veldig stort press. Så det blir mye arbeid uansett, enten det er at man bare skal henge med eller at man skal få gode karakterer. Det er mange som bukker under for presset. Jeg tror de kunne tjent på å ha litt mindre fokus på karakterer, og mer fokus på det å lære noe.

DYRT FRAFALL. Trond Buland er forsker ved Program for lærerutdanning (PLU) og har jobbet i flere år med årsaker til at ungdom dropper ut av skolen, og hva som kan gjøres for å forhindre at det skjer igjen. Kontoret hans er fylt med bøker og diverse plakater, og i hånden hviler en kaffefyllt kopp med et bilde av Mummitrollet på seg. Når han snakker om tematikken er det med en voldsom entusiasme. Han legger trykk på at det er et viktig samfunnsproblem som man hadde gagnet mye av å få stoppet.

– Frafallet fra videregående koster minst fem milliarder per årskull. I tillegg er det mange av de igjen

som ender opp på trygd, som også er en økonomisk belastning for samfunnet.

Ikke bare er det viktig for samfunnet, det er også viktig for enkeltmennesket. Forskning viser at mennesker i arbeid er langt mer lykkelige enn de som ikke er det, og da ikke kun på grunn av lønningene, men også fordi man bidrar til samfunnet.

Men det er ikke flust av jobber som en 16-åring uten vitnemål kan gripe seg fast i.

– For enkelte går det greit. De får seg jobb og det er ikke noe problem, men i noen tilfeller må vi hjelpe folk å få jobb. Alle tilfeller er ikke håpløse.

ET FELLES ANSVAR. For mange er det selvbildet som er det store problemet. En rapport fra Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved Høgskolen i Oslo og Akershus viser at en av tre jenter i ungdomsskolen har dårlig selvbilde. Buland forteller at dette kan være svært destruktivt for skolegangen.

– Du har en gruppe elever som går ut av ungdomsskolen med ekstremt dårlig selvbilde. Ofte har vi spurt elever om hva de er flinke til, og da har de

EN NY HVERDAG: For Maria Regine Johanssen har utdanningen kommet på rett kjør igjen. Men det tok litt tid.

«Det tar tid å lære seg god studieteknikk. Så hvis du er vant med å ikke bli utfordret og å ikke måtte strekke deg til å løse oppgaver (...) så venner du deg ikke til å jobbe for å lære stoff»

MARIA REGINE JOHANESSEN

svart med at de ikke er flinke til noe som helst. Sjan-sen for å lykkes da er ikke stor. Du kan møte lærere som gir deg tro på deg selv, men sjansen er ganske liten.

Han ser spesielt på én ting som svært viktig for å få kontroll på problemet om de som ikke fullfører utdanningen: rådgivning. Ikke bare at rådgiverne skal bli flinkere, men at de skal bli en større del av utdanningen som helhet.

– Hovedpoenget er at rådgiving er alt for viktig til bare å være rådgivers ansvar. Det er ofte bare en rådgiver på skolen, og vedkommende har minimalt med tid til hver enkelt elev. Man må i større grad få bygd dette inn i skolen som helhet. Det må være skolens ansvar å hjelpe unge å gjøre egne valg.

STØTTENETTVERK. Det å se individers behov ser også Buland på som et viktig prinsipp, og synes det er vanskelig å peke på en spesiell grunn til at elever dropper ut.

– Hvert frafall er nesten unikt, men vi ser selvsagt noen likheter. Vi ser for eksempel at elever opple-

ver at de har gjort feil valg. Vi ser at en del elever opplever for lite tilpasset undervisning, spesielt lite praktisk retta undervisning. Psykiske årsaker er også i bildet, mange sliter av ulike grunner. Vennskap og skolen som sosial arena er også veldig viktig. Folk som har lite venner sier ofte at de vurderer å slutte. Elever som opplever at de blir sett av læreren dropper mindre ut. Du trenger støttende foreldre. I det hele tatt er det å ha et støttenettverk viktig, sier Buland.

MER TID. På lesesalen på Dragvoll er Maria Regine Johanssen sikker på at det å droppe ut ikke alltid er feil. Noen ganger er det viktigst å bli fornøyd med seg selv, å kunne løse sine egne problemer.

– Det er jo ikke alle som tar skolen på den tiden det er tenkt at man skal ta skolen på. Noen trenger litt mer tid en andre, og det er helt greit. Hvis det er sånn at det blir vanskelig å fungere fra dag til dag, så må man ikke være redd for å bruke tid på å ta de viktigste prioriteringene først. Man skal være med seg selv resten av livet, og da har ikke ett, to, eller fire år så mye å si i det store og hele. **UD**

Nesten personlig

Hadia Tajik har i løpet av kun ti år blitt en av Norges mest profilerte politikere. Privatlivet holder hun likevel hellig.

TEKST: Mathias Moene Red FOTO: Hanne Grønnestad

—Hva skal vi snakke om, vil Hadia Tajik vite idet vi setter oss ned.

Vi møter Tajik foran Hovedbygget på Gløshaugen og tar henne med ned mot parken. Vi finner oss til rette på en benk med utsikt over Trondheimsfjorden.

— Vi vil bli bedre kjent med personen Hadia Tajik og få vite historien bak en ung fremadstormende politiker.

Det svaret virker hun fornøyd med. Tajik har nemlig en imponerende CV. Rogalandsjenta har på bare 32 år opparbeidet seg en politisk karriere som de færreste klarer på et helt liv.

For å være helt ærlig, så fant jeg motivasjonen i å spise brownies.

BROWNIES OG STUDIER. – Hvordan var du som student?

– Flittig. Enkelte vil kalle det en underdrivelse. Med to mastergrader, i både jus fra UiO og menneskerettigheter ved Kingston University i London kreves det mer enn bare hardt arbeid.

– Hvor fant du motivasjonen?
– For å være helt ærlig, så fant jeg motivasjonen i å spise brownies. Jeg hadde som en fast greie at jeg kunne spise én brownie på Kaffefuglen hver dag, og det var slik jeg kom meg gjennom lange dager på lesesalen.

Tajiks politiske rådgiver følger med på intervjuet. Med et skjevt lite smil om munnen, fester han blikket ned i bakken mens han rister lett på hodet. Tajik selv greier ikke å holde tilbake latteren.

– Haha, det synes Svein Tore var litt trist faktisk, sier hun og gløtter bort på sin rådgiver.

I ungdomstida var hun aktiv i AUF, men hun meldte seg ut av partipolitikken ettersom hun hadde ambisjoner om å bli journalist. Hun dro også etterhvert utenlands.

– Studiet i England formet nok mange av de po-

litiske tankene og holdningene jeg har i dag. Det er kanskje ikke noe man ser mens man studerer, men som jeg først ser i ettertid hvor mye har hatt å si for mitt syn i en del politiske veivalg.

MED JENS I RØRET. Allerede som 23-åring ble Tajik oppringt av statsråd Bjarne Håkon Hansen. Han tilbød henne jobb som politisk rådgiver.

– Som journalist kan man være med på å sette ting på dagsordenen, men som politiker kan man faktisk gjøre noe. Man har mulighet til å være med på å forme samfunnet.

Hun forteller at hun tenkte mye på hvordan hun skulle løse oppgaven som sto foran henne.

– Min oppgave som rådgiver var å gi råd og være den som stilte de riktige spørsmålene. Min bagasje var jo en annen enn Bjarne Håkon Hansen sin, og mitt bilde av Norge var derfor annerledes, reflekterer Tajik.

Etterhvert ble hun lagt merke til av daværende statsminister Jens Stoltenberg, og ble i 2008 tilbudt jobb som en av hans nærmeste rådgivere.

– Det var surrealistisk da jeg plutselig hadde Jens i røret. Jeg husker at jeg tenkte at «nå høres du helt ut sånn som du gjør på radio, det er bare det at du snakker i telefonen min», sier hun og ler høyt.

Tajik ble tidlig minister. Hun forteller at hun derfor i ung alder måtte lære seg å stå for prinsippene sine, og ikke bli drevet av andres agenda.

– Når jeg en gang skal slutte å være politiker, så vil jeg se tilbake og være enig med meg selv om at jeg fikk gjort det jeg ville gjøre og sagt det jeg ønsket å si.

UBEHAGELIGE SANNHETER. – Hvilken jobb har gjort deg mest lykkelig?

Tajik blir stille.
– Det var da svært så eksistensielle spørsmål jeg skulle bli stilt her i dag, sier hun og blunker.

Et helikopter kommer betimelig flygende over Høgskoleparken. Lyden fra rotorene overdøver samtalen, og vi blir sammen sittende og se ut i lufta.

– Jeg skal ikke gi deg det ærlige svaret nå. Neida. Hva var spørsmålet igjen, spør hun når stillheten har senket seg igjen.

Spørsmålet stilles på nytt.

HADIA TAJIK

Alder: 32 år.

Aktuell med: En av to nestledere i Arbeiderpartiet.

Fikk i 2012 ansvar for Kulturdepartementet og ble med det Norges yngste statsråd.

Har mastergrad i både jus fra UiO og menneskerettigheter fra Kingston University i London.

7 KJAPPE, POLITISK:

Leser daglig: VG, Dagbladet, DN og Dagsavisen.

Viktigste enkeltsak: Skole og utdanning.

Beste politiske bok: Gjennomslag, Kristin Halvorsen.

Beste politiske serie: In the thick of it.

Største politiske talent: Mani Hussaini.

Største politiske forbilde: Kristin Halvorsen.

Kuleste politiske revolusjon: Da SF (Sosialistisk folkeparti) og Arbeiderpartiet skilte lag.

YNGST: Hadia Tajik ble som 25-åring ansatt som tidenes yngste ved Statsministerens kontor. Fire år senere ble hun Norges yngste statsråd

— Det vet jeg faktisk ikke hva jeg skal si til. Hva svarer man til sånt?
Hun ser rådvill bort på rådgiveren.
— Det vet du jo, sier han kontant.
— Den stillingen jeg har nå, sier hun spørrende og hever øyenbrynene.
Rådgiveren nikker konstanterende og ler.
— Jeg er en ærlig politiker, vet du, så jeg sitter faktisk her og tenker meg om, unnskylder hun seg.
— Men når du får tenkt deg om, skyter rådgiveren inn.
Tajik nikker.
— Hvis du fikk 50 000 til å lage en egen promofilm, hva føler du media skryter for lite av i jobben din?
Hun greier ikke å holde igjen et lite smil.
— Åh, så utrolig kleint og i det hele tatt måtte tenke på.
Hun tar en liten tenkepause, før hun med ett blir litt mer alvorlig igjen.
— Vet du hva? Det finnes så mange som går rundt og føler seg som misforståtte genier. Det har jeg ikke

noe behov for å føle meg som, eller tro at jeg er.
Hun sier at det av og til dukker opp ting om seg selv i mediene som hun synes er ubehagelig å se, men som det likevel kan være en sannhet i.

Det finnes så mange som går rundt og føler seg som misforståtte genier. Det har jeg ikke noe behov for

— Men jeg tenker at hvis jeg føler meg ukomfortabel med at det står sanne ting om meg i avisen, ja, da får jeg heller sørge for at det slutter å være sant.

PRIVAT. — Du er lite glad i å dele fra privatlivet ditt, og særlig å snakke om ektemannen din, Høyrepolitiker Stefan Heggelund...

Hun avbryter.
— Ja, så da skjønner du vel at jeg ikke kommer til å svare på det, vet du?
Tonen er hard og bestemt, men smilet er likevel vennlig. Reaksjonen er som forventet, og spørsmålet kan fullføres:
— ...så heldigvis er ikke spørsmålet om han. Hvis du måtte, hvilken annen borgelig politiker ville du helst giftet deg med?
Hun blir lattermild og forvirret.
— Hvis jeg måtte? Er dette et tvangsekteskap eller?
Tajik har skrudd på sjarmen. Med ett tar hun på seg den seriøse minen igjen, og svarer så politisk korrekt hun kan.
— Nei, dette kan jeg altså ikke svare på. Du skjønner, mannen min leser nemlig Under Dusken, sier hun.
— Kan vi sitere deg på det?
Hun bare smiler som svar. **UD**

Sykling, høst og meg

TEKST: Trym Dyrnes ILLUSTRASJON: Nora B. Johansen

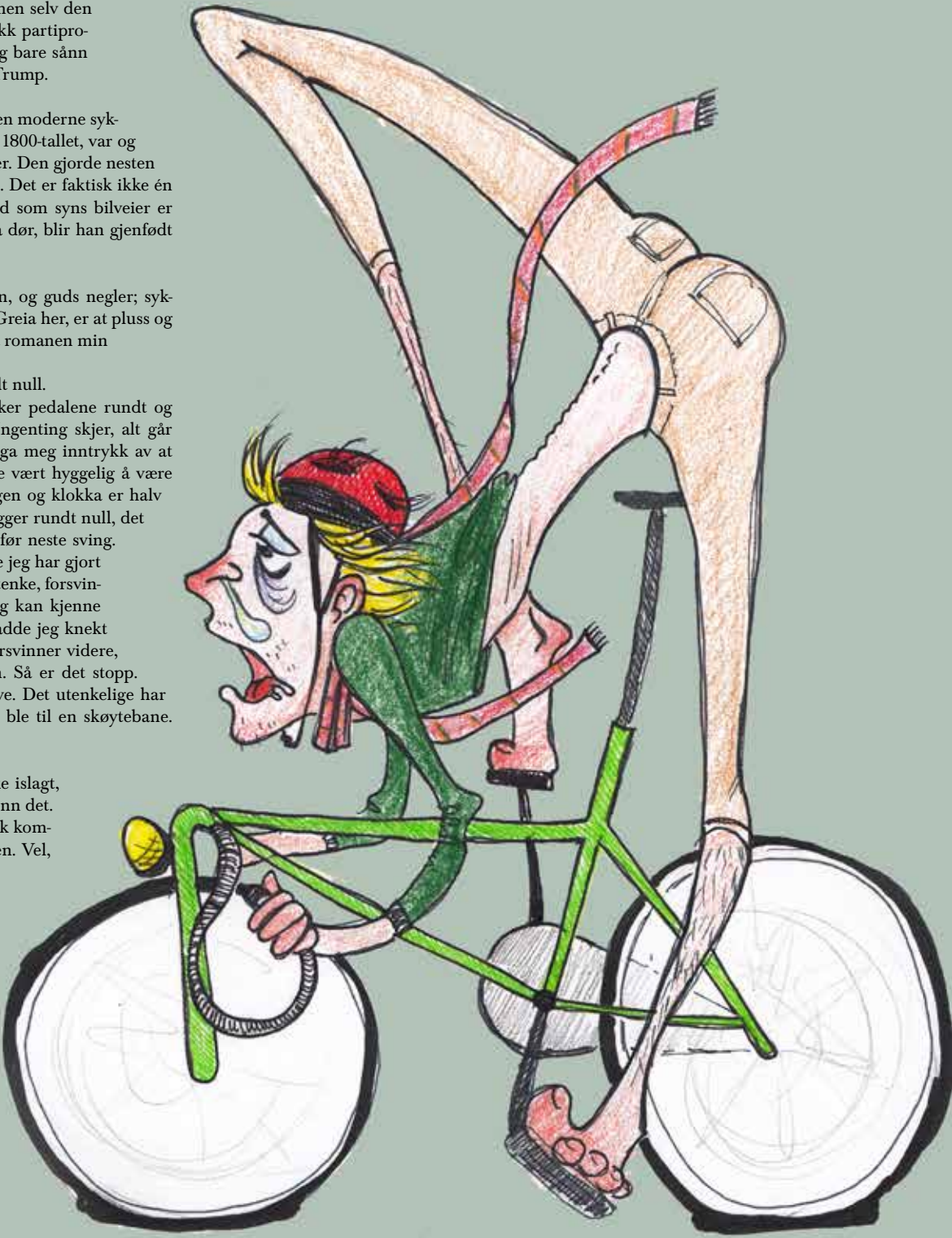
JEG ER ALLTID SYK I SEPTEMBER, det slår aldri feil. Hvert år har august vært en god måned, men med én gang kalenderen ser september så kommer forkjølelsen og pisser på meg. Mange sier de liker høsten. At det blir så fine farger. Vi kan jo sitte inne mens det tordner og lyner, spille dølle kortspill og synge allsang. Drikke «chill out»-vin på kartong. Fuck you. Høsten er dritt, jeg går hele høsten og er så lite tent at Tiger Woods kunne komme til meg for å kurere sexavhengigheten sin. Det er kun én dag som er fin på høsten, og det er bursdagen min, men selv den kunne vært bedre om den var i en årstid som ikke fikk partiprogrammet til Arbeiderpartiet til å virke spennende. Og bare sånn at du vet det så er høsten favorittårstiden til Donald Trump.

EN AV MINE FAVORITTSYSLER er sykling. Den moderne sykkelene vi kjenner i dag, som oppsto på siste halvdel av 1800-tallet, var og er en av menneskehetens mest perfekte konstruksjoner. Den gjorde nesten like mye for kvinnekampen som p-pilla. Så vet du det. Det er faktisk ikke én eneste grunn til å mislike sykkel. Selv Bård Hoksrud som syns bilveier er bedre enn sex, liker sykler. Fun fact: Når Dalai Lama dør, blir han gjenfødt som en sykkel.

SÅ HER HAR VI to motpoler: satans flass; høsten, og guds negler; sykkelene. Hvorfor er det viktig å nevne disse to tingene? Greia her, er at pluss og minus blir minus. La meg illustrere med et utdrag fra romanen min

EN NATT PÅ HØSTEN der temperaturen lå rundt null.
«Det sluttet å regne for 15 minutter siden. Jeg trækker pedalene rundt og rundt før jeg kaster meg inn i den første svingen. Ingenting skjer, alt går fint mens jeg ruller videre. Gjenskinnet fra asfalten ga meg inntrykk av at det bare var bløtt. Jeg tok så inderlig feil. Det hadde vært hyggelig å være ute idag, men det er tirsdag, jeg må på skolen imorgen og klokka er halv to. Så jeg fortsetter nedover bakken. Temperaturen ligger rundt null, det er i starten av november. Nå må jeg bremse litt ned før neste sving. Bremsen og legger meg litt til siden. Jeg skal gjøre noe jeg har gjort mange tusen ganger tidligere: svinge. Før jeg klarer å tenke, forsvinner sykkelene under meg. Hofta går rett i bakken, jeg kan kjenne det smeller i lysken og hadde jeg vært 60 år eldre hadde jeg knekt lårhalsen og aldri blitt den samme igjen. Sykkelen forsvinner videre, jeg sklir bortover, river opp buksa, river opp huden. Så er det stopp. Jeg ligger på bakken, hjelpesløs, glad for å være i live. Det utenkelige har skjedd, det har kommet frost på bakken og asfalten ble til en skøytebane. Faen, tenker jeg.»

EN VAKKER DAG så sykler alle, asfalten blir ikke islagt, og verden er reddet. Det er faktisk ikke vanskeligere enn det. Alt du trenger å gjøre er å stemme på noen som faktisk kommer til gjøre noe for sykler i Norge. Vent, det er ingen. Vel, faen ta systemet da.

Sirkus for en god sak

Klovnene var tilbake på campus da den fjerde utgaven av Klovneløpet gikk, nei løp, av stabelen

TEKST: Ragnhild Midtbø og Silje Sæle FOTO: Martin Gynther Mørkved

LAVTERSKEL: Jentene fra linjeforeninga Smørekoppen hadde egentlig ikke planlagt å være med på klovneløpet, men kom likevel på andreplass.

MORO FOR BARN: Både løpets deltakere og klovnene selv skapte god stemning i sentrum.

Klokken er så vidt passert ni om morgenen. Høstso- len varmer mot ansiktet og gressplenens bak hoved- bygget på Gløshaugen fylles sakte men sikkert opp av arrangører og deltakere. Alt fra UKA-superhelter til bananer i pysjamas varmer opp foran målområdet og gjør seg klare til stafettstart, mens trøtte studenter vandrer mot forelesning med subbene skritt.

Førstehjelpsansvarlige er allerede på plass med oransje jakker og alt av nødvendig utstyr. I mellom- tiden gjøres siste finish på de forskjellige standene. Kaffen er traktet og goodiebagene er satt frem. Alt ser ut å være duket for et vellykket arrangement.

Stemningen er rolig, men dette endrer seg idet startskuddet går av for første pulje klokken halv ti. Både studenter og arrangører heier på sine lag med jubel og engasjement. Sykehusklovnene er på plass og hever stemningen nok et hakk.

LANG VEI FRAM. Leder for arrangementet er Energi- og miljøstudent Sara Munz-Kløve. Hun småløper mellom standene og forsikrer seg om at alt er i orden. Til tross for stresset er Munz-Kløve i strålende humør.

– Styret ble tatt opp allerede i oktober i fjor, og vi har jobbet hardt og mye siden den tid. Da er det så deilig å se at ting går etter planen. Sykehusklovnene gjør en fantastisk jobb, derfor er det utrolig fint å kunne skape oppmerksomhet rundt deres arbeid,

samt bidra med økonomisk støtte gjennom våre samarbeidspartnere.

Klovneløpet er et seks kilometer langt løp arrangert av studenter til inntekt for sykehusklovnene og deres arbeid ved St. Olavs Hospital. I tillegg arrangeres det også stafett og aktiviteter for barn.

Vi bidrar med gnistrende lek i dypeste alvor

BEATE KRÆSJ PLING
Sykehusklovn

– Jeg håper Klovneløpet får enda flere deltakere neste år, og det er viktig at alle føler de har mulighet til å bidra på sin måte. Målet vårt er at studenter fra hele Trondheim kan møtes i et fellesprosjekt og samle inn penger til en god sak, og på den måten gi noe tilbake til byen vi er så glad i, avslutter Munz-Kløve.

STORT ENGASJEMENT. Gressplenens fylles opp jo nærmere vi kommer stafettfinalen. Folk har

møtt opp for å heie fram venner og medstudenter. Latteren sitter løst hos publikum mens Radio Re- volt engasjert kommenterer løpet.

Kommunikasjonsrådgiver Elise Myrtrøen i Multiconsult deler ivrig ut vannflasker og solbriller like ved målområdet. Det ingeniørbaserte rådgivnings- byrået har vært hovedsponsor for arrangementet siden det ble arrangert for første gang i 2011.

– For hver deltaker gir vi 150 kroner til organi- sasjonen. Ved fjorårets arrangement donerte vi til sammen 240 000 kroner til Sykehusklovnene, og dette er noe vi ønsker å gjenta i år. Det er flott å få lov til å være med å sponse et studentarrangement som dette, forteller hun.

KLOVNENES BUDSKAP. Arrangementets hovedpersoner er naturligvis sykehusklovnene selv. Ikledd fargerike kjoler, mønstrede forklær og karakteristiske røde neser samles de ved målområ- det for å fyre av startskuddet for hvert løp. De heier engasjert, gratulerer og fotograferes med deltakere.

– Vi bidrar med gnistrende lek i dypeste alvor, og vi tilbyr en annen virkelighet for barn i en vanske- lig livssituasjon. For oss er det viktig å se det friske i barna, og å være der når livet er som skjøre.

Det forteller Tove Karoliussen, i dag i rollen som sykehusklovn Beate Kræsj Pling.

Det er en enorm kontrast i det sterke verbale

budskapet sammenliknet med klovnens visuelle ut- trykk som er både fargerikt og komisk. Det er ingen tvil om at de er stolte over forskjellen de utgjør for barna på St. Olavs Hospital, og at de er takknemlige for innsatsen studentene og sponsorene har lagt ned for å gjøre dette mulig.

Målet vårt er at studenter fra hele Trondheim kan møtes i et fellesprosjekt og samle inn penger til en god sak

SARA MUNZ-KLØVE
Leder for Klovneløpet

FESTDAGENS FINALE. Klokken nærmer seg tolv, og sirkuset beveger seg videre ned til Nordre gate. Her spiller Snaustrinda Spelemannslag for jublende barn fra fjerde trinn ved Berg Barne- skole. Trøndere i alle aldre sitter på utekafeene og nyter solen og det livlige folkelivet. Nå er det like

før de første puljene av løpere sprinter med lette skritt over brosteinen. Idet de runder kvartalet stiger stemningen ytterligere og ivrige barn deler ut high-fives til svette løpere. Noen er ikledd vanlig treningstøy, mens andre har valgt å bruke fantasien. Alt fra løpende badebasseng til fresende tigere var å observere langs den seks kilometer lange ruten.

– Det føles fint å kunne bidra til en så viktig sak, sier linjeforeningen Smørekoppens utsendte i stafetten, som i anledning løpet er utkledd som en grønn frok.

Resten av laget står rundt henne utkledd som tiger, banan og bjørn, og sier seg enige. De presi- serer at deltakelsen er lavterskel, og at de bestemte seg for å delta kun kort tid før løpet. Likevel kom laget til finalen der de måtte se seg slått.

Hele atmosfæren minner litt om 17. mai, men bunad og finstas er byttet ut med fargerike klær og røde neser. Barna nøler ikke med å svare da vi spør dem om hvordan dagen har vært. De gliser og forteller om alt fra rebusløp til tryllekunstshow og ballonglek. Mange er også veldig begeistret over å ha fått hilst på noen av sykehusklovnene i løpet av dagen. Det tar ikke lang tid før de er forsvunnet ut i mengden av barn igjen. Ylvis’ verdensplage «What does the fox say» runger over høyttalerene og barna bryter ut i spontan dans. **UD**

SYKEHUSKLOVNENE

• Sykehusklovnene er en ideell orga- nisasjon med 25 skuespillere/klovner tilknyttet organisasjonen.

• Driftes på søknads - og gavemidler.

• Besøker barn og unge på barneav- delingen St. Olavs Hospital to ganger i uken.

• Målet er å være til stede på alle sy- kehus med sengeposter for barn innen 2024

AMBASSEDØRENE: F.v. Aksel Choudhari og Lars Andersen har vokst opp med basse og ønsker å videreføre den trønderske tradisjonen

Trøndersport fra bakgården

Ikke mange utenfor trøndelagsfylkene kjenner til trøndersporten «basse», men et knippe ildsjeler sørger for at den overlever og spres ut over fylkesgrensene.

Tekst: **Jahn Ivar Kjølseth og Petter Skipperø** Foto: **Eirik Åsheim**

Utenfor den lokale fotballpuben Mellomveien på Buran finner vi seks hvitmalt sirkler som pryder et stykke asfalt, og to skikkelser som står og venter på oss med en svart gummiball i hånden. Lite visste to uvitende journalister hva som ventet dem. Vi hilser på de oppmøtte og stiller oss i hver vår sirkel, populært kalt ruter, og den lille ballen som en gang var en sykkelslange, sparkes opp i luften.

– Når du vipper bassen er det best å bruke innsiden av foten, da får du bedre kontroll, forteller Aksel Choudhari.

Nå er det om å gjøre å slå ut motspillerne ved å sparke bassen ned i rutene deres. Havner bassen i ruten din

får du en prikk. Bassen passerer mellom spillerne, og rekker innom tre av oss før den går i bakken, utenfor rutene. En av spillerne plukker opp bassen og sparker den i lufta igjen. Vi prøver noen runder til, og til slutt har bassen vært i luften i flere sekunder. Fint spill er en dyd i bassesporten, og da bassen har vært innom samtlige fire spillere konstaterer Choudhari at dette er en god runde. En av journalistene vipper bassen høyt opp, og sparker den ned i den andre journalistens rute.

– Nydelig, bryter Lars Andersen ut. Den tapende journalisten har nå fått bassen i ruten sin tre ganger. Han har tre prikker. Nå er han «blakka på treern», som betyr at han er ute av spillet.

Gamle gummislanger

Etter flere iherdige forsøk, bytter vi ut bassen med kaffekoppen og entrer publokalet. Musikk siver ut i lavt volum over høyttalerne i det vi setter oss ned med de to ildsjelene. Andersen og Choudhari har holdt på med basse i mange år, og håper virkelig at de kan føre denne trønderske idretten videre.

– Man blir fenget av å se folk spille basse, for det er ikke mange som vet noe om det eller hva det er. Jeg klarer i hvert fall ikke å gå forbi uten og bli med, sier Andersen.

Det finnes både røde og svarte basser, hvor det blir brukt forskjellig typer materiale. Choudhari viser stolt frem en rød basse han har laget.

GATESPORT: Basse spilles tradisjonelt på grus eller asfalt.

NYBEGYNNER: Journalist Jahn Ivar Kjølseth forsøker å vippe bassen.

Når æ og Aksel ligg i tørva så e det kjedelig om bassen dør med oss, for å si det sånn

– Jeg har fått tak i en gammel Viking-sykkelslange som de sluttet med på 50- eller 60-tallet. De finnes fortsatt, og det er naturgummi i den som gir den bedre sprett. Det er litt mer «liv» i den, sier han og gliser.

Fra skolegård til motkultur

Bassen har sine røtter i Trondheim på starten av 1900-tallet, og det sies at basse var en idrett for arbeiderklassen som ikke hadde nok penger til å investere i en fotball. Dermed måtte man komme på noe annet smart for å ha noe og sparke på. Punktering av sykkel skjedde ofte, dermed måtte sykkelslanger byttes ut, og dette utnyttet basseentusiastene. Man klypte opp sykkelslangene og ordnet en basse.

– Du finner mennesker overalt i Trondheim som

har spilt basse i forskjellige epoker, både på Nardo, Ila og Byåsen. Men det er muligens her på Lademoen at vi gjør mest ut av det, sier Choudhari.

Stein Johansen, basseentusiast og førsteamanuensis ved Sosialantropologisk Institutt ved NTNU, mener at bassens popularitet startet i skolegårdene, før motkulturen som oppstod i Trondheim på 70-tallet trykket bassen til sitt bryst.

– Det var ikke alltid at juniorspillere i fotball holdt like høyt fysisk nivå da de ble seniorspillere, grunnet en sterkere sans for piker, vin og sang. Bassen ga disse spillerne muligheten til å utøve en teknisk avansert idrett uten å miste artistiet og den alternative livsstilen, sier han.

Johansen mener det er bare positivt at det finnes entusiaster på Lademoen som arbeider for å holde bassen i livet i Trondheim.

– Når æ og Aksel ligg i tørva så e det kjedelig om bassen dør med oss, for å si det sånn», sier Andersen og ler.

Internasjonal trønderidrett

Til tross for å være en trønderidrett har bassen spredt seg til forskjellige deler av verden, sannsynligvis mye takket være trøndere på utfukt hjemmefra. Sent på 70-tallet kom det en del ubekreftede rapporter om

Basse

- En lokal idrett med forankring i Trondheim og trøndelagsfylkene.
- Basse spilles med en «basse», en ball laget av oppklypte sykkelslanger som er knytt sammen, som sparkes og trikkes («vippes») mellom spillerne som står i en ring.
- Hver spiller har en sirkel som kalles «rute» som man må beskytte. Greier en av spillerne å slå bassen i ruten din får du en prikk. Etter tre prikker er man ute av spillet
- Det spilles i runder hvor det til slutt står igjen én seierherre.
- Basse har også spredt seg til steder som Larvik, Mo i Rana, og Marokko.
- Man kan lære mer om regler og spillferdigheter på [basse.no](#).

BLAKKA PÅ TREERN: Det holdes prestisjetunge oppgjør mellom de lokale talentene.

at det ble spilt basse i New York, Tokyo, Hong Kong, og ikke minst Katmandu. Det har i ettertid blitt bekreftet at basse spilles i Marokko.

– Jeg har spilt basse med lokale gutter i gatene i Marakech, sier Andersen.

Også i spredningen av basse er det viktig at økonomisk profitte ikke ligger i sentrum. Ved at bassen er gratis kan den spres naturlig, og fortsatt beholde sine trønderrotter.

– Jeg møtte en gang en amerikansk antropolog i Taiwan som mente at basse burde bli en ny OL-gren. Men OL-grener blir fort litt for kommersialiserte, og bassen består av ganske sterke rotfestede verdier. Man kan ikke alltid kjøpe seg til suksess, sier Stein Johansen.

En demokratisk idrett

Til tross for at basse spilles seriøst, behøver man ikke å følge regelverket slavisk.

– Det fins jo et sett med regler som alle som spiller basse skal følge, og spesielt under mesterskapene vi arrangerer må det være klare regler, sier Choudhari. Men om en kompisgjeng ønsker å spille for seg selv så er det lov å tøyne reglene litt så lenge alle spillerne er enige om dem på forhånd.

I motsetning til andre idretter, hvor man har dommere til å dømme, har basse et annet system. Man kan ikke få det mer demokratisk enn at man dømmer hva flertallet mener og synes.

– Det er ikke tradisjon for å ha dommere, det blir som regel selvdømming blant gruppen. Det er en veldig demokratisk idrett i så måte, sier Andersen.

– Basse er utrolig artig. Mens man spiller kan man prate og tulle. Kontroversielle avgjørelser er med på å gjøre idretten enda artigere, legger Choudhari til.

Kvelden begynner å omfavne Mellomveien idet vi forlater den grønne fasaden. Bak oss kan vi fortsatt se de hvite basserutene se opp mot oss fra den mørke asfalten. De lyser opp kveldsmørket, og setter sitt permanente preg på de lokale omgivelsene. Bassesporten er ikke død. **UD**

Følg med på dusken.no for videoreportasje

LEVER VIDERE: Basse spilles på tvers av generasjonene

Du finner mennesker overalt i Trondheim som har spilt basse i forskjellige epoker

SPORTSKOMMENTAR

KAMILLA ELISE OSE HOBBER
Journalist

Skitten idrett

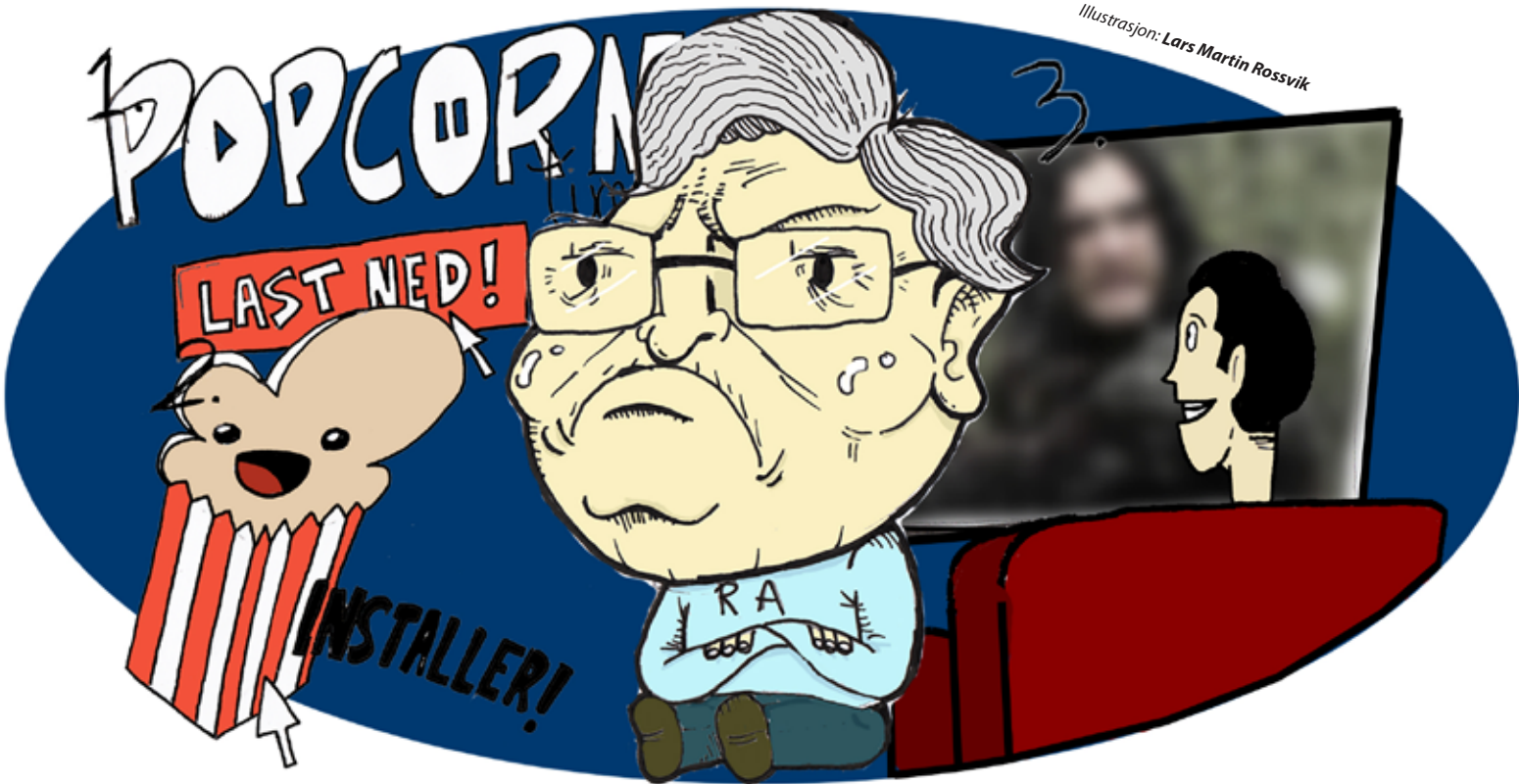
Doping er ikke et nytt fenomen i idretten. Senest i sommer fikk idrettsverden en ny dopingskandale da noen på innsiden av Det Internasjonale Friidrettsforbundet (IAAF) lekket 800 mistenkelige dopingprøver til pressen. En av tre medaljer tatt i utholdenhetsøvelsene i friidrett ble vunnet av utøvere som hadde avlagt mistenkelige prøver. Like skandaløst er det at IAAF har sittet på på denne kunnskapen og holdt det skjult fra offentligheten. En rapport finansiert av verdens antidopingbyrå har også blitt holdt igjen av IAAF i fire år, og rapporten bekrefter troverdigheten til de 800 mistenkelige prøvene. Konklusjonen er at nesten hver tredje friidrettsutøver i 2011 innrømte brudd på dopingreglene.

Idrett eller kapital?

I friidrett er straffene for bruk av doping relativt strengere enn i andre idrettsgrener. I toppligaen i amerikansk fotball (NFL) blir dopede spillere kun utestengt i et par kamper. Både NFL og friidrett er idretter med mye penger i omløp. Dersom stjernene uteblir, forsvinner kapital. Hele fem av åtte i finaleløpet i 100-meter for menn under sommerens VM har tidligere vært dømt for doping. Uten disse ville mesterskapet uten tvil vært mindre attraktivt for publikum og sponsorer, og man kan også sette spørsmålsteget ved publikums toleranse av doping. Det synes å være en aksept for doping som ikke gagnar den rene idretten.

Strengere straffer

For å få bukt med dopingproblemet i dag burde straffene vært langt strengere. Man kan ikke være sikker på om utøvere som doper seg ikke bygger muskler og utholdenhet de kan dra fordel av senere i karrieren etter endt utestengelse. Friidrettsforbundet må fokusere på idrett før kapital, og bli presset tydeligere av publikum og utøvere til å bli kvitt doperne. Det trengs en holdningsendring blant alle aktører. Det ville sannsynligvis bli tynt i rekkene under kommende VM i friidrett dersom utestengelse på livstid var et faktum. Allikevel er det kanskje det som må til for å få en ren idrett på lang sikt.

Vær så snill, ta pengene mine

Ingen bruker Popcorn Time fordi det er gratis, men fordi det er best.

MATHIAS KRISTIANSEN
Kulturredaktør

UNDERHOLDNING

Rettighetsalliansen, en samleorganisasjon for flere norske kreative fagorganisasjoner (deriblant norske filmregissører, Norsk Filmforbund og Norsk Skuespillerforbund) har i det siste informert om at de overvåker norske brukere av Popcorn Time. De overvåker så mange som 75 000 norske brukere, sier de. Men slapp av, søksmål er siste utvei i deres desperate kamp mot tyvene, forteller styreformann Willy Johansen. De mener at ulovlig nedlasting fører til et tap på rundt hundre millioner norske kroner og at stenging av blant annet Popcorn Time er viktig for å sikre de kreatives inntektskilde.

Når det kommer til Popcorn Time så handler det overraskende nok ikke om penger i verdens

Strømmemarkedet må komme seg opp av sin seiglivla rettighetsmyr

rikeste land. Grunnen til at folk bruker Popcorn Time er at det tilbyr noe filmbransjen ikke vil tilby: en strømmetjeneste som har filmer og tv-serier uten regionale sperrer eller tidssperrer. Det er en strømmetjeneste fri fra filmbransjens seige rettighetsmyr. Popcorn Times draeffekt kommer ikke av hvor billig det er. Det kommer av at du kan se filmen du vil se når du vil se den, og at du har alt tilgjengelig i én tjeneste.

Det skal også sies at få av de hundre millionene som forsvinner til ulovlig nedlasting ville gått til de kreative skaperne i prosessen. Storparten av inntekter rundt filmproduksjon går til distributører og filmselskaper (ofte så mye som 40-50 prosent av inntektene går til selskapene). Når rettighetsalliansen

påstår at de skal beskytte de som lever av å produsere kreative og kunstneriske uttrykk glemmer de å nevne seg selv, de gamle dresskledde hvite mennene på toppen av samfunnet.

I stedet for å jobbe for kjapp og ukomplisert distribusjon gjennom teknologisk oppdaterte tjenester ansetter man hordevis av advokater. I mellomtiden lager hvert selskap sine egne strømmetjenester, sånn at kunden må belage seg på å abonnere på Netflix, HBO Nordic, Viasat play, eller et av de andre uendelige mange strømmetilbudene som finnes der ute. Om noen bare kunne latt meg betale for Popcorn Time kunne jeg godt punget ut dobbelt så mye som for Netflix.

Se på Spotifys effekt på musikknedlasting. For fem-seks år siden svarte så mange som 80 prosent at de brukte ulovlige metoder for å laste ned musikk. I februar viste to nye undersøkelser at tallet er nede i to-fire prosent. For musikken handlet det ikke om pengene, det gjør det neppe for film og tv-serier heller. Gi meg et godt tilbud, så gir jeg dere pengene mine.

JUBILEUM: Produsent Ragni Rønneberg Hernes gleder seg til å feire 20 år med Nattforestilling.

Teater oppi fleisen

Med en forestilling om sannhet sikter UKA mot å legge vårt eget samfunn under lupen.

Tekst: **Benedikt Javorovic** Foto: **Magne Haneberg**

På utsiden har det gamle Crossfit-bygget i Elgesetergate 21 blitt fint og UKA-rødt. På innsiden er det et massivt betongrom på 400 kvadratmeter og med et ekko som gjør det vanskelig å høre hva en selv sier. Det er ikke lett å se for seg at om tre ukers tid skal det være teater i dette tomrommet. Likevel ser produsent Ragni Rønneberg Hernes og scenograf Kristian Ormhaug mye potensial i lokalet.

– Det er absolutt utfordrende, ikke bare å lage en scene for skuespillerne, men også lydmessig. Likevel har vi veldig flinke medarbeidere. UKA består av så mange deler. Alle som driver med reklame, maling og grafikk skal innom og gjøre sin greie. At det går opp er utrolig, sier Ormhaug.

Dette er første gangen UKAs intimteater, Nattforestillingen og barneteateret skal være i bygget. Likevel har forestillingene lenge vært en del av festivalen, i år er det nemlig 20 år siden første gang forestillingen ble oppført. Det skal feires, så i år er det jubileumsforestilling, og kanskje en liten jubileumsfest. Som alltid er forestillingen skrevet av studenter og i år er tittelen *Badet i solskinn*.

Inspirert av Snowden

– Nattforestillingen startet med at man ville lage et annerledes, litt mørkere teatertilbud. Det er også den tråden vi følger i år. I år handler forestillingen om sannhet, om et samfunn som tilsynelatende er perfekt. Det kan minne om vårt eget samfunn, men er også tidløst. Alle er så indoktrinert i forestillingens samfunn at de ikke legger merke til hva som skjer under overflaten. Vi følger seks karakterer som alle har sine egne personligheter, men et felles mål om å finne sannheten, sier produsent Hernes.

Hun sier de hentet inspirasjon fra blant annet filmen *Citizenfour*, som omhandler Edward Snowden, og vil med forestillingen ta opp aktuelle tema. Håpet er å bidra til å legge vårt eget samfunn under lupen.

Vil bevare intimfølelsen

Allerede i november i fjor begynte forfatterne å skrive. Så skaffet teateret et produksjonsapparat, skuespillere og kostymedesignere. Nå skal ende-

lig all planleggingen gjennom det siste året bli en realitet og alle de små delene settes sammen til et teaterstykke. Det er dette Hernes har gledet seg mest til.

– Jeg er utålmodig og vil helst bare hoppe i det. Å jobbe med forberedelser i ni måneder, det har vært veldig utfordrende for min del. Selv om september blir sykt tung, er det nå det blir spennende. Det er nå man finner ut om man har glemt noe, gjort feil, eller trenger noe mer. Man lærer utrolig mye av et slikt verv, ting du tror er enkle viser seg å ta mye lengre tid, sier hun.

Foreløpig er det 41 personer som er involvert i Nattforestillingen. Men flere skal med. Det er planer for en lounge på Intimen, og med de ekstra åtte som skal tas opp blir det opp mot 50 involvert. Hernes sier at målet ikke er å konkurrere med en konsert i Dødens dal, men hun tror teateret kan komme med et annerledes kulturtilbud.

– Jeg tror det er positivt med mer synlig teater. Selvsagt har UKA revyen, men intimforestillingene

SAMARBEID: Når man skal lage teater under UKA er det mange deler som må passe sammen.

har vært ganske mye mindre synlig. Det de kan gjøre er å bringe teater litt oppi fleisen til folk. Vi sikter mot å være et lite og intimt teater hvor det ikke er mye som skiller publikumet og skuespillerne. Selv om vi har større lokaler er det noe vi vil bevare, sier Hernes.

Inn i skuespillernes studio

Fra den nymalte Intimen går turen til neste ledd av forestillingen, en veldig viktig del av ethvert teater, nemlig skuespillerne. I et lite klasserom i en av kjemiblokkene på Gløshaugen går en liten gruppe gjennom et av stykkets scener. Det virker som øvingene allerede er på god vei, følelsene i rommet er til å kjenne på. Karete Jacobsen Meland spiller karakteren Bjørg og sier det er et veldig spennende stykke å jobbe med.

– Bjørg er en person som trenger noe å gjøre. Hun er veldig misfornøyd med samfunnet hun lever i. Bjørg er veldig opptatt av sak foran folk og er ikke kjent for å være den hyggeligste personen. Det

er veldig interessant og utfordrende for meg siden jeg oftest spiller litt naive piker som er søte og snille, sier hun.

Det mest spennende med stykket finner Meland i alle de forskjellige karakterene, og hun tror at alle kommer til å få både sympati og antipati for dem. Det er et stykke som handler mye om menneskers motivasjon og hva man legger til grunn for valgene man tar. Marlene Stavrum, som spiller karakteren Liv, tror også det er et stykke man lett kjenner seg igjen i.

– Vi tar ganske dagsaktuelle tema og putter dem i en fantasiverden som ikke er helt som vår egen, men ligner litt. Det handler om hvordan mennesker kan lengte etter noe mer selv om de egentlig ikke har det så illle, sier hun.

Stemming på systua

Systua er også en viktig del av det scenograf Kristian Ormhaug kaller en stor kunstnerisk familie. På ISFiT-kontoret på Gløs har nemlig UKA lagd sin

egen lille sweatshop. Tøy i alle farger og fasonger ligger spredd utover bordene og lyden av symaskiner og latter fyller rommet. Her holder designeren for Nattforestillingen, Julie Billing, til.

– Det er jo en slags fremtidsdystopi vi setter opp. Ideen er at alle i dette samfunnet går kledd helt likt, alt er eid av store kjeder og ingen har lyst til å uttrykke seg som et individ. Bortsett fra hovedpersonene, de skal ha klær som er mer uttrykksfulle, sier hun.

Hun mener det har vært en veldig spennende prosess og sier klærne spiller en stor rolle. Her er det bare kreativiteten som setter grenser. Det er heller ikke første gang hun prøver seg i designbransjen. Tidligere i år designet hun kostymene til SIT-oppsetningen *Vaginamonologene*, før det var det søm på videregående.

– Det er jo bare en hobby, men det er en veldig nyttig hobby å ha, man kan jo til og med sy sine egne klær. Dessuten er det uansett gøy å være med på UKA. **UD**

Kan jeg låne en kopp sukker?

Er Norge bakvendtlandet som går med ryggen mot framtida, eller skal vi verne om siste rest av helligdagsfred?

TEKST: JOHANNES JYSTAD ILLUSTRASJON: INGER SIDONIA KRAJCI

I dag er vi vant med at dagligvarebutikkens åpnings-tider omfatter så å si hele dagen, mange steder fra kl. 07.00–23.00, mandag til lørdag. I tillegg kommer de arealbegrensede søndagsåpne butikkene. Men det er ikke lenge siden vanlige butikker stengte kl. 17.00 på hverdager, noe som var vanlig helt til langt ut på 1980-tallet. Den gangen var åpningstidene så snevre at det kunne by på utfordringer for enkelte, for eksempel skiftarbeidere. De fleste vil være enige i at de siste tiårenes stadig utvidede åpningstider er positivt, og i dag er også de arealbegrensede søndagsåpne butikkene noe Ola Nordmann benytter seg flittig av. Men trenger vi mer tilgjengelighet?

Fri fra forbruk

Sosiolog Oddveig Storstad jobber ved Norsk Institutt for Bioøkonomi, og forsker på mat og forbrukerkultur.

– Et av de grunnleggende begrepene som sosiologien har gitt oss er rollebegrepet. Det å være forbruker er noe alle er innimellom, men er bare en av våre mange roller. Vi er også foreldre, studenter, arbeidstakere, pensjonister, og så mye annet. Ingen er forbrukere 24 timer i døgnet, men i dagens samfunn blir vi stadig oftere omtalt som først og fremst forbrukere, sier Storstad.

Videre presiserer hun at man må ha flere tanker i hodet samtidig når en drøfter spørsmålet om søndagsåpne butikker.

– Over alle de andre rollene er vi samfunnsborgere. Og som samfunnsborger eller som mor ser jeg at dette vil jeg faktisk ikke ha. Og når mange undersøkelser har vist at det er et flertall i befolkningen som ikke ønsker søndagsåpne butikker, så er det jo fordi det kolliderer med ønsker og behov vi har i kraft av de andre rollene våre. Når vi snakker om at

vi ikke skal ødelegge søndagen med å springe rundt i butikker, så er det fordi vi vil ha fridagen til noe annet. Vi ønsker ikke å tre inn i forbrukerrollen da, sier Storstad.

Ufrivillig frihet

Geir Sjøgren driver Bunnpris & Gourmet Tyholt. Han driver en stor butikk, med en egen ferskvareavdeling. Sjøgren vet ikke hvordan det skal gå om butikkene skal holdes åpne på søndager. Å drive butikk på søndager vil by på mange utfordringer.

– Jeg tror alle kommer til å tape på det hvis det blir slik at alle skal ha åpent på søndager. Omsetningen vil bare forskyve seg utover hele uka, så jeg tror neppe vi går mye i pluss på det. Vi driver en ganske stor butikk her, som krever minst tre personer per skift, og det er dersom vi ikke har åpent i ferskvareavdelinga. Det er klart at de som jobber her skal ha mer betaling på søndager, sier han

Om man skal tjene på søndagsåpent kan det altså gå på bekostning av prisene. Sjøgren er bekymret for at noen benytter seg av muligheten til å holde søndagsåpent, vil det dra hele bransjen med seg i dragsuget.

– Hvis det blir frislipp på å holde åpent søndager, er det klart at konkurrentene ikke

vil sitte stille og se på. Hvis for eksempel Meny i tillegg åpner sin ferskvareavdeling, så må vi og, sier han.

Regjeringen mener at man skal ha friheten til å holde åpent, dette er Sjøgren uenig i.

– Det blir ikke frihet. Slik som konkurransen er i dag, vil søndagsåpent være noe som blir satt i gang over hele linja, dersom noen gjør det. Det blir heller ikke frivillig for de ansatte. Jeg tror mange glemmer at dette ikke bare berører de som jobber i butikken. Renholdsarbeidere, vakthold og eventuelt transport og distribusjon – alle disse yrkesgruppene må regne med å måtte jobbe på grunn av dette, avslutter Sjøgren.

Ønsker søndagsåpent

Sett fra en forbruker sin side, kan det definitivt være ønskelig med søndagsåpne butikker. Økt fleksibilitet er én ting, og politikerne har også argumentert med at vi vil få et enklere og mer ryddig lovverk.

Uttekslingsstudenten Daniel fra Tanzania kan fortelle at i hans hjemland har enkelte butikker åpent på søndager, men at de fleste fortsatt gjør unna handelen i ukedagene. Han ønsker likevel lovforslaget velkommen.

– For mange passer det godt å handle på søndager, når man har fri. Slik det er nå blir det ofte ganske fullt på de søndagsåpne butikkene, derfor burde tilbudet utvides, synes han.

Studenten Magne Jutulstad er også positiv. Han ser flest fordeler med forslaget, og peker på sysselsetting av studenter.

– Jeg tror mange studenter gladelig jobber på søndager, slik at de kan tjene en ekstra slant. Det er også bra med utvidet utvalg og åpningstid. Jeg handler ofte på søndager selv, sier han.

Annerledeslandet

Mange andre europeiske land, for eksempel Sverige, har hatt søndagsåpne butikker i årevis. Finnes det et reelt valg for Norge?

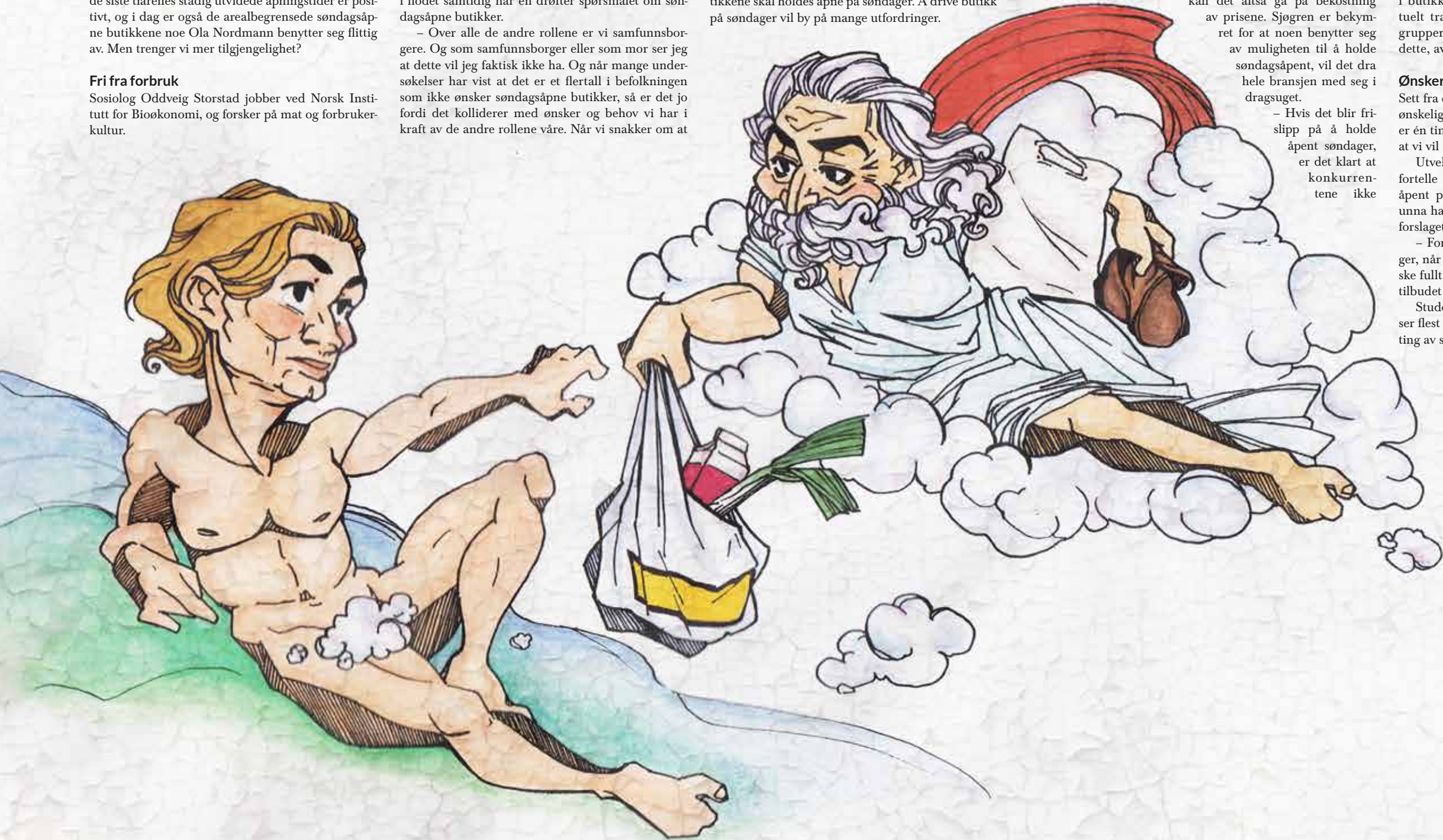
– Selvfølgelig er det det. Det er derfor vi har politikk, fordi verden kan styres. Det at noen andre gjør det tilsier ikke at vi og må gjøre det, sier sosiolog Storstad.

Hun mener at man i framtiden ikke vet om noe annet er et dårlig argument. Man må styre etter hva folk sier nå.

– Man kan også si at selv om det er åpent i butikkene, trenger ikke akkurat jeg å handle, men det handler om hvilken retning samfunnet går, mener Storstad.

Selv om hun i prinsippet er imot søndagsåpne butikker, hender det likevel at hun benytter seg av tilbudet.

– Nettopp fordi jeg er gitt den muligheten. Spørsmålet er om jeg hadde hatt et dårligere liv om jeg ikke hadde muligheten? Da butikkene stengte kl. 13.00 på lørdager, måtte man gå til naboen for å låne en kopp med sukker eller melk. Selv om det fortsatt er en mulighet, skjer det ikke lenger, konstaterer hun. **UD**

Den nakne triumf

I et normbrytende teaterstykke blir du tatt med på en reise gjennom det som oppstår i møtet mellom to ukjente.

TEKST: KRISTINA BYE PRESSEFOTO: LUKAS BEYELER

Teateret letter på sløret i Marie-Caroline Hominals *The Triumph of Fame*. Forestillingen, som er på 15 minutter, er et annerledes og intimt møte mellom skuespiller og tilskuere. Fellesskapet en vanligvis deler med andre tilskuere, er borte. Her er tilskuer alene med utøver. Du blir låst inne sammen med skuespilleren med tilbudet «du kan gå når du vil». Men forestillingen vekker nysgjerrighet og tanker du kanskje ikke visste om.

Det er noe skremmende sårbart med *The Triumph of Fame*. Med unntak av enkelte lydklipp spilt inn av Hominal, foregår det hele i øredøvende stillhet, og bevegelsene og poseringene hennes er som filmet i sakte film. Det er en slags hypnose, og etter hvert som Hominal sakte men sikkert tar av seg ett og ett plagg, føler en seg mer og mer naken. Som er rart, for du er jo den med klær på. Hominal lykkes med det hun vil oppnå - hun vil skape et bånd mellom de to individene i rommet.

Stykket er en 15 minutter lang reise og utforskning av forholdet mellom to ukjente mennesker

Dette båndet forsterkes helt mot slutten, hvor en helt naken utøver tar av seg det siste hun har på, en maske av sitt eget ansikt, og dermed fjerner det siste elementet av mystikk. Når hun avslutter forestillingen med å spørre «What's your name?» virker det som et trivielt og nesten latterlig enkelt spørsmål å svare på. Når man gjennom stykket allerede har delt det mest intime en kan dele mellom to mennesker – sårbarhet.

The Triumph of Fame er en 15 minutter lang reise, meditasjon og utforskning av forholdet mellom to helt ukjente mennesker og de følelsene som oppstår mellom dem. Marie-Caroline Hominal utfordrer hver og en som ser på, uten å si noe som helst, til å bryte ut av egen usikkerhet og å styrke selvtilliten. En reise og en utfordring jeg så absolutt skulle prøvd igjen.

Et komplisert stykke eleganse

Hamlet på Trøndelag Teater føles som om det er for spesielt interesserte, men disse vil til gjengjeld elske det.

TEKST: MATS VEDERHUS PRESSEFOTO: BENGT WANSELIUS

Da jeg gikk for å se *Hamlet* på Trøndelag Teater var det med en blanding av redsel for det jeg trodde ville bli et gammelmodig stykke, men også spenning foran min første teateropplevelse på flere år. Med *Hamlet* har Trøndelag Teater skapt en forestilling for spesielt interesserte.

Stykket varer i to timer, og som en monologtung forestilling kunne *Hamlet* hatt godt av en pause. Men akk, dette har ikke regissør Runar Hodne lagt opp til. Shakespeares verdenskjente monologer leveres av Espen Klouman Høiner med den eleganse man kan forvente av en skuespiller av hans kaliber. Resten av ensemblet spiller også med stor iver. Skuespillerprestasjonene over hele linja er veldig godt gjennomført.

Scenografien føles moderne, men skuespillerne har tidstypiske kostymer. Dette skaper en interessant kontrast og fører til et kult scenebilde. Lysbruken er også upåklagelig, med lys som er innebygd i scenografien, i tillegg til vanlig lyssetting.

Musikken er basert på hymnen «Cor Mundum Crea in Me Deus» av Caspar Ecchenius og innspilt av Trondheim Symfoniorkester. Komponist Lars Petter Hagen har skapt et lydbilde som passer inn i forestillingen og gir den et stort løft. Men med et levende orkester hadde forestillingen fått en ekstra dimensjon.

«Å tåle dette regn av sten og piler skjebnen sender mot oss? Eller å trekke sverdet mot et hav av sorger og gjøre slutt på dem?»

Dramaet er til dels underutviklet, da Polonius dør i tredje akt er Klouman Høiner som Hamlet så vidt nær ham med korden, og Øyvind Brandtzæg som Polonius har en lite dramatisk utgang. Mot slutten av stykket kommer døden raskt, og stykkets karakterer faller om en etter en. Det går så fort at jeg til slutt ikke får med meg hvorfor Hamlet til sist er død. Ble han stukket i fektekampens hete, begynte han å blø? Fektekampen er forøvrig meget bra, den føles ekte og uanstrengt. Høiner og Bones feker som helter.

Teksten har fin flyt, men André Bjerkes gjendiktning begynner å føles gammel. Finnes det virkelig ingen nyere oversettelse på bokmål? I 2014 fikk Det Norske Teateret Edvard Hoem til å oversette *Hamlet* på ny til nynorsk – dette kunne med fordel blitt gjort her for å gjøre stykket tilgjengelig for et større publikum. Med *Hamlet* har Trøndelag teater gjort en spennende vri på en klassiker. Vel verdt turen.

Hamlet spilles på Trøndelag Teater 5.september - 17.oktober

En skog av turstier

Har du en indre turgåer som venter på å komme ut? Har du tenkt på å utforske turstiene i Trondheim siden du begynte på bacheloren for tre år siden, men ennå ikke tatt et skritt utenfor Midtbyen? Under Dusken har sondert terrenget for deg.

Tekst: Emma Johnsen Rodli Foto: Eirik Åsheim

Iladalen

Langs Ielva går det en nydelig tursti opp mot Bymarka. Finner du elva på Ila har du også lokalisert stien. Med sentrumsnær beliggenhet egner den seg godt til romantiske kveldsturer utover høsten. Stien krongler seg oppover i terrenget, og lar de spaserende lytte til det rolige, meditative bruset av elva. Oppover langs stien er det utplassert ti steinskulpturer laget av Stefan Christiansen. Det meste av stien ligger skjermet for trafikk, med unntak av et punkt hvor man må krysse veien. Stien er først og fremst egnet til gåing og løping, for med sykkel, barnevogn eller rullestol møter du hindringer i bratte bakker og trapper. Dersom du krysser hovedveien kan du gå helt opp til Theisendammen i Bymarka, hvor du kan bade og fiske. Rundt vannet går en sti som er tilrettelagt for funksjonshemmede.

Estenstadhytta

Det er flere måter å komme seg til Estenstadhytta på, og en av dem er å gå fra Lohove. Estenstadmarka byr derfor på perfekt trim eller avslapning etter endt studiedag for dragvollstudenter. Stien er bred, jevn og lett fremkommelig og følger kanskje ikke det mest interessante landskapet. Det går flere nettverk av stier opp gjennom skogen, og for det meste er de godt merket. Turen er forholdsvis bratt, og er kjempefin til trening. På onsdags ettermiddag kan du kjøpe middag i Estenstadhytta, og den er ellers åpen i helgene. Maten kan nytes inne eller på benker ute, og da får du en kjempefin utsikt utover Trondheim.

Ladestien

Langs fjæra fra Ladehammeren til Grilstadfjæra finner du Ladestien, som gir en flott utsikt over fjorden og frisk sjøluft å puste i. Stien er rundt åtte kilometer lang, og den er jevn og ganske bred. Til tross for noen bratte bakker er det fint mulig å ha med seg en barnevogn, og sykling er heller ikke noe problem. Beliggenheten gjør at stien kanskje egner seg best til en litt lengre søndags-tur, og her er det perfekt å ha med matpakke. Langs stien er det utplassert benker og bord flere steder, og i Ringvebukta er det en rasteplass med flere bord og nydelig utsikt. Er du heldig er Sponhuset åpent med kaffeservering, og uansett er huset en severdighet i seg selv.

Nidelvstien

Nidelvstien strekker seg fra Nedre Leirfoss til Tempe, og du finner den helt i elvekanten. Stien er kronglete og smal, og egner seg best til å gå, jogge eller sykle på. Sykkelturen kan bli spennende dersom du er uøvet, for den byr på litt fart og utfordring. Det er veldig flott å se elva fra denne kanten, og alt av bylarm drukner i elvebruset. Innhyllt av skog kan man ikke se motorveien. Noen steder er stien bygd opp med små broer for å gjøre den mer tilgjengelig. Dersom du følger den et godt stykke ut av sentrum vil du komme til en hengebro som går over til ei lita øy midt i elva. Det gjør turen litt mer spennende for både barn og voksne.

2015 er friluftslivets år, og arbeidet dreier seg om å fremme friluftslivet og få flere til å benytte seg av naturen. Å bruke naturen kan gi økt livsglede, bedre helse og selvstøttet noen veldig fine opplevelser. Ta turen alene for en rolig tenkepause eller be med deg venner for å nyte naturen i fellesskap.

Rasling og regn i Realfagbygget

Har du vært i Realfagbygget på Gløshaugen? Da har du antakeligvis medvirket i kunstinstallasjonen som er montert der.

TEKST: ARE FURUBOTN FOTO: LASSE GEORG TØNNESSEN

Lys- og lydinstallasjonen Gilde på Gløshaugen har spilt av lys og lyd for ansatte, besøkende og studenter siden år 2000. Da åpnet kong Harald Realfagbygget og trykket på en stor rød knapp som skulle aktivere installasjonen.

– Knappen var selvsagt ikke koblet til noe som helst. Jeg observerte kongen som trykket på knappen, også slo jeg på maskinen fra kontrollrommet, forteller Sigurd Saue, studieprogramleder for musikkteknologi ved NTNU. Han hadde et tett samarbeid med kunstnerne under oppsettingen av installasjonen og har vært ansvarlig for drift og vedlikehold siden den gang.

Verket er utformet av komponisten Arne Nordheim og billedkunstneren Carl Nesjar, to av Norges mest anerkjente kunstnere. Med Saue som teknisk assistent laget de Gilde på Gløshaugen.

– Arne Nordheim hadde egentlig store planer om å fylle hele bygget med lyd. Det ble min rolle å komme fram til noe som var litt mer imøtekommende med tanke på at det er en studieplass med lesesaler og forelesninger som benyttes store deler av døgnet, sier Saue.

Uforutsigbar kunst
Hvis du har vært innom Realfagbygget, har du mest

sannsynligvis vært med på å påvirke installasjonen. Lydene sendes ut fra ulike store og små høyttalere plassert rundt om i bygget. De kan som regel bare høres i et kvarter per time.

– Det er mange faktorer som påvirker hvilke lys- og lydsignaler som sendes ut. Blant annet er det en teller ved hovedinngangen som registrerer alle som kommer og går. Jo flere folk som oppholder seg i bygget, jo tettere sendes de ulike lydsignalene ut, forteller Saue.

Flere forandrende faktorer
Dato, klokkeslett, og signaler fra en værstasjon plassert på taket til Realfagbygget har også innvirkning på installasjonen. Noen av de eksterne faktorene aktiverer egne lyder, mens andre påvirker tettheten og hvor raskt lydene forflytter seg mellom de ulike høyttalerne.

Temperatur, vindhastighet, og dagslys er blant elementene som er med på å justere tettheten til de ulike lydene som sendes ut. Hver av disse faktorene påvirker sitt eget lydrområde, enten det er bass, mellomtone eller diskant. Om det er mye dagslys, kraftig vind og veldig kaldt, vil det være eksepsjonelt mye

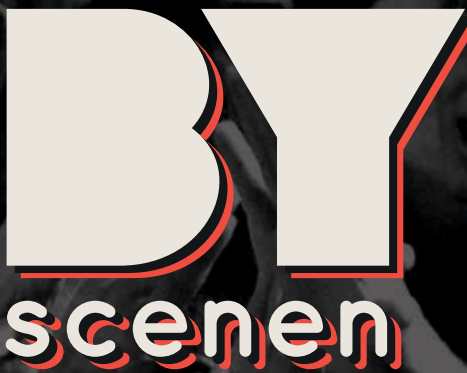
liv i lydene som beveger seg rundt i Realfagbygget.

– Det er faktisk en egen effekt som avspilles kun hvis det regner. Man kan i teorien lære seg å gjenkjenne hvilke lyder som spilles under de ulike værforholdene, sier Saue.

Lydene er tatt fra Arne Nordheims egne lydarkiv. Har du hørt den elektroniske musikken til Nordheim vil du umiddelbart kunne identifisere de karakteristiske lydene med navn som «solstrålene», «sint fugl» og «lokkerop».

Omtentstomt programmet
For at installasjonen ikke skal forstyrre lesegilde studenter, er den programmet til å oppføre seg forskjellig i visse sesonger av året. Grovt deles året i tre.

– Undervisningsperiode, eksamensperiode og ferietid. I undervisningsperioden er installasjonen stilt inn til å bare slippe ut lyder i 15 minutter hver time, mens i eksamensperiodene dempes lyden og man har et enda mindre tidsrom hvor lyd slipper gjennom. I ferietiden er resultatet mer uforutsigbart, og lydene opptrer mer aktivt enn det gjør resten av året, sier Saue. **ud**

UTVALGTE ARRANGEMENTER HØST 2015

04/09	JONAS ALASKA	06/11	KIRSTI, OLA & ERIK
12/09	TRØNDERSK CD & PLATEMESSE	07/11	DUNGEN [SE]
25/09	RESEARCHERS NIGHT	14/11	LARS VAULAR
01/10	RONNY TORSTEINSEN: SORRY, MAMMA!	15/11	TEDx TRONDHEIM: MAKING WAVES
03/10	LIVE AT BYSCENEN	21/11	ODD NORSTOGA
10/10	BARE IKKE NOK: EN HYLLEST TIL THE ALLER VÆRSTE!	28/11	LIVE AT BYSCENEN
13/10	W.A.S.P [US]	04/12	STAGE DOLLS + RETURN
23/10	PIRUM 50 ÅR: JUBILUMSKONSERT	05/12	STAGE DOLLS + RETURN
30/10	STEIN TORLEIF BJELLA	10/12	DUMDUM BOYS
31/10	THE WOMBATS [UK]	11/12	DUMDUM BOYS
01/11	ANE BRUN	12/12	MOTORPSYCHO
		17/12	BIGBANG
		18/12	DEN STORE
			JULETREFESTEN!
		19/12	JOHNDOE M/VENNER

BILDETEKST: Red Mountains under Pstereo-festivalen i år.

Lovlig stein

Gutta i Red Mountains er glad i å jamme. Under Dusken fikk overtalt dem til å legge fra seg instrumentene en liten stund til fordel for en samtale på Brukbar/Blæst.

TEKST: HÅKON PEDERSEN FOTO: TOBIAS RUUS

– Det er mange referanser ute og går, sier gitarist Jostein Wigenstad.
– Trommis Simen Mathiassen nikker.
– Mye ørkenstemning, både i musikk og estetikk, tilføyer han.
Gitarist og vokalist Magnus Riise nipper til ei øl. De tre musikerne utgjør tre fjerdedeler av stoner-rockebandet Red Mountains, som for tiden er aktuell med debutplata *Down With the Sun*. De spiller sin egen variant av stoner rock med innslag av psykedelisk rock, tung blues og en liten dose doom. Gjengen virker avslappet til tross for at albumslipp og en rekke turné-datoer rykker nærmere.

Resultat av bachelorprosjekt

Medlemmene i bandet møttes under musikk-lærerutdanning i Levanger. Som en del av Simen sitt bachelorprosjekt satte gjengen sammen bandet Red Mountains og spilte inn tre demospør. Et par av disse finnes på nyplata.
Etter endt bachelorprosjekt innså gutta at dette var noe de ønsket å fortsette med. Da Simen startet prosjektet var det Black Sabbath og stoner-bandet Dead Meadow som var inspirasjonen. Dette tok han med seg som grunnlag til Red Mountains, da kanskje spesielt Dead Meadow. Det viktigste for bandet er definitivt å spille live.
– Vi strever etter å kunne gjøre det vi vil på scenen. Det hele skal være litt tilbakelent og ikke så showpreget. Det passer liksom ikke med pyroshow, ler Mathias.

Red Mountains

- Bandmedlemmene møtte hverandre på musikk-lærerutdanning i Levanger.
- Stoner-rock karakteriseres av blant annet seige gitarriff, tung rytme og elementer av bluesrock.
- Debutplata Down With the Sun er tilgjengelig nå på iTunes, Spotify, Wimp, Bandcamp og vinyl.

Få faste rammer

Til tross for stoner-fundamentet har musikken flere bestanddeler enn dette. Ifølge medlemmene baserer de seg mye mer på stemning og atmosfære enn form og struktur, selv om de mener det er en klisje.
– Mye av musikken er veldig filmatisk. Når vi har jobba i studio med et nytt parti av ei låt har vi liksom bestandig sett for oss en passende scene til musikken, sier Jostein. Alle bandmedlemmene setter stor pris på en god jam, og dette har påvirket plata.
– Studioinnspillinga er live, for eksempel, sier Jostein.
– Det blir på en måte en jam med noen faste ele-

menter som dras ut. Dette gir mye variasjon i en live-setting.
– Da vi spilte på Pstereo hadde vi en halvtime på oss, det var ganske strengt. Vi var fem minutter over tida da vi innså vi måtte avslutte. Det samme skjedde på Engjam i Hønefoss i år. Da ble vi kuttet av, sier Mathias.
På festivaler er hvert minutt dyrebar tid, så det opereres ofte med strenge tidsskjema. Jostein har ei forklaring på problemet:
– Det er jammene som gjør det!

Sin egen greie

Ifølge dem selv er sjangeren veldig fri og åpen for eksperimentering.
– Retninga stoner-rock har eksplodert ut i en mengde forskjellige grener. Alle gjør på en måte sin egen greie, forklarer Jostein.
– Det er litt som med indie-begrepet. Det kan være en mengde forskjellige ting, tilføyer Magnus.
Gutta mener retningen har godt fotfeste i byen, til tross for at det utvilsomt er ganske «underground».
– Samler man alle slike band under stoner-begrepet kan man virkelig si at Trondheim er en plass det blomstrer, forteller Jostein.
Angående framtidsplaner er gutta litt usikre. De hinter likevel fram på med planer om ny plate, men de har det ikke travelt.
– Vi ønsker definitivt å spille mye, så får vi ta det derfra, sier Mathias mens resten nikker. **UD**

ALBUMANMELDELSER

ST. NIKLAS – ORIGO EP

Uinteressant og slitsam popdebut.

Med månadsskiftet kom Trondheimsbaserte St. Niklas sin fyrste EP, *Origo*. Når ein av produsentane er Conor Patrick veit ein om lag kva for ein sukkersøt vending dette vil ta. *Origo* EP består av tre originale låter, samt tre remiksar. Sistnemnde variant er ei Guds velsigning til eit elles uinteressant verk. Inspirert av dagens lyd og 80-talet skal dei visstnok vere, og kan tolererast i visse situasjonar. Det opnar med «Everything Is In Your Hands Cavego Remix» som gir assosiasjonar til sveitte minutt på spinningsykkelen hjå SiT, eller kanskje på dansegolvet til Bodegaen? Litt slitsamt er det uansett, men me tåler det. Derifrå går det diverre berre nedover. Tanketom, repeterande tekst over melodiar me har høyrte hundre gonger før presenterer seg. «If I were a boat, would you be the sea?» spør St. Niklas i «Fire With Fire». Nei, elles takk. Eg vil heller vere ein gummibåt ned Nidelva. Det gjer litt vondt i øyra og ubehagelege frysningar farer over kroppen. Pophåpet St. Niklas kan med stor fordel vurdere å bli meir nyskapande og mindre klisjeaktig til eit eventuelt album.

Tekst: Karina Solheim
Foto: St. Niklas

MILEY CYRUS – MILEY CYRUS & HER DEAD PETZ

Vellykket overføring av fenomenet Miley Cyrus til albumformat.

I etterkant av vertinnejobben på Video Music Awards slapp Miley Cyrus sitt nye 23-spor lange album og la det ut gratis på egen hjemmeside. Selv om min egen musikalske erfaring med Miley er noe begrenset skal jeg innrømme at fenomenet Miley Cyrus interesserer meg veldig. Det var derfor med stor glede jeg kan konstatere at lydbildet i større grad appellerer til egne ører enn det gjorde på den forrige utgivelsen *Bangerz*.
Miley Cyrus & Her Dead Petz er i større eller mindre grad et samarbeidsprosjekt med The Flaming Lips og Lovely Sorts of Death Records. I tillegg lusker blant andre Mike Will Made-It, Big Sean og Ariel Pink i skyggene på noen av låtene. Hva gjelder lydlandskap er albumet et tematisk gjennomført og sammenhengende stykke, men skjemmes noe av den tekstlige kvaliteten. Den overtydelige og tekstfattede åpningslåta, dop-hymnen «Dooo It!», trekker helhetsinntrykket fryktelig langt ned. Jeg kommer aldri over hvor tom låta er og blir nesten sinna for hver påfølgende dopreferanse videre i albumet. De er skuffende substansløse og barnslige.
Når det er sagt er det ikke dopreferanser, men heller død og sorg som dominerer albumet. Det er hvertfall det en kan lese i presseskriver og intervjuer. «The Floyd Song (Sunrise)», «Pablo The Blowfish» og «Twinkle Song» omhandler alle Mileys «dead petz». Det er fine, nesten vakre, låter. Vokalen på «Twinkle Song» er fullstendig nydelig, og tekstene er akkurat like «quirky» som fenomenet Miley. Foruten

disse og et par korte, uinteressante intermezzoer, er det tekstlige landskapet sterkt polarisert. De overtydelige låtene kontrasteres av andre låter som er så langt ute symbolmessig, at jeg lurer på om de har gått i bane og kommet tilbake til den bokstavelige kategorien.
De låtene jeg oppfatter som mest intime er de sterkeste på albumet. Låter som «Fweaky», «Lighter» og «BB Talk» preges alle av relativt personlige perspektiver og holder høy produksjonsmessig kvalitet. Det tekstlige er dessverre fortsatt preget av at Miley har en tendens til å innta en slags «samme det»-aktig posisjon med hensyn til musikken sin. Det er litt synd, for jeg klarer ikke å ta henne alvorlig nok til å finne et budskap i musikken hennes. Men herregud, er det ikke deilig å slippe det innimellom?

Tekst: Vanja Thronæs
Foto: Smiley Miley

THE WEEKND – BEAUTY BEHIND THE MADNESS

Pubertalt fra the Weeknd.

Det er kort mellom høydepunkter og svulstige klisjeer på The Weeknds andre album.
I slutten av august slapp The Weeknd albumet *Beauty Behind the Madness*. Åpningssporer «Real Life» bygger med sitt dramatiske gitarriff opp forventning, men takket være et energiløst RnB-refreng, får denne aldri forløsning.
Det deilige pianoanslaget som åpner låt to, «Loser», blir dermed en tiltrengt oppfølger. Funky og dansbart refreng gjør dette til en godbit. Blåsere og slagverk tilfører låta et herlig blaff av storband.
Albumet bærer videre med låter som stort sett tar opp kjærlighetstema, og allerede mer kjente spor som «Often» og «Earned It». Sistnevnte har blitt spilt til det kjedsommelige på landets radiokanaler etter at den var med i Fifty Shades of Grey, men «Tell Your Friends» utpeker seg som albumets klinealår. Med soul-aktig pianospill trekkes den kun ned av et noe stillestående refreng. «The Hills» bør også nevnes – denne serverer den råeste bassen på lenge.
The Weeknd har fått Ed Sheeran og Lana Del Rey med som gjesteartister. Sistnevnte er et samarbeid som tilfører variasjon i et monotont landskap av i overkant følsom vokal.

Stort sett holder albumet seg til melankolsk RnB, ikke ulikt det vi hørte i Kiss Land (2012). Vi kan imidlertid spore en gjennomgående svulstighet og hang til 80-tallets lydbilde. «As You Are» er ikke så fengende, men gir assosiasjoner til Tears for Fears.
«Dark Times» følger i rekken av seige ballader, men her vendes fokus til fortellerens opplevelse av rotløshet da han forlot hjemmet som syttenåring.
Albumet som helhet er pulserende RnB. Likevel blir kjærlighetserklæringene og «rainin' pussies» litt mye over ti spor. Stemmen balanserer mellom sårt sensuell og boyband-sutring fra 90-tallet.
Siste låt, «Angel», blir dråpen som gjør at vi går fra god og mett til kvalm. Her fråter The Weeknd seg i klisjeer. Låta er mer pompøs enn vakker.
Beauty Behind the Madness blir seigt om du forventer energisk funk, men inneholder utvilsomt noen låter som fortjener en plass på høstlista di på Spotify.

Tekst: Iben Ringvej Dahl
Foto: Republic

SPITPOSTEN REGISTRERER

... at dritt i det frivillige vervet ditt og bestå eksamen
... at litt som en kreftsvulstssss
... at cismuslimen snakker ut
... at endelig personlig
... at nå spiller du fælt for galleriet
... at la ingen finne ut
... at forholdet mellom fitteblekka og huset har blitt veldig mye bedre
... at aldri ful fitte, aldri fullt blekke
... at apropos det: edgy samfunds-møte da
... at Coolia måtte avlyse
... at han neppa engang forlot USA
... at vi spør det alle lur på: er det en protest mot ny studieforskrift?
... at tusenvis av flykninger stormer Ungarns grenser
... at vi spør igjen: flykter de fra ny studieforskrift?
... at over 1100 studenter har signert oppropet imot
... at omtrent like mange som signerte oppmøtelista til Matte 4-konten
... at Miley Cyrus visstnok er panseksuell
... at selv er vi lanseksuelle
... at den så du ikke komme
... at skulle ikke brukt UDP
... at skulle ikke fått kvikksølvholdige vaksiner i barndommen og endt opp med å studere dataeteknikk på Gløs
... at fitteblekkekommentar nyter godt av andres havarerte studieprogresjon når hun skal kritisere frivillighet og havarert studieprogresjoner
... at all about that basse
... at UKA satser på PMW
... at pinlig mye Wagner
... at pause, mat, wc
... at pasta, Mack-øl, western
... at pensel, maling, white-spirit
... at perlesukker, mel, wienerbrød
... at hvordan stryker man TRE ganger i exphil?
... at må minst gjøre det fem ganger for å få full effekt
... at jeg trodde jeg var høy på livet, men så visste det seg at jeg var opiatssensitiv
... at jeg trodde det var kjærlighet, men så var det egentlig magesår
... at jeg trodde vi var venner, men jeg hadde ikke på meg brillene
... at nei til applaus i forelesing
... la dem som stryker tre ganger i exphil komme til meg
... at jeg vil gi dem et hjem
... at jeg vil gi dem mening og innhold i livet
... at jeg vil gi dem bayer, og jeg vil gi dem sang
... at jeg og du, våre venner, i en helvetes sang
... studenter i den gamle stad, ta vare på byens ry
... husk å ta adderall til eksamen da
... #YGMG
... at ikke fis meg på balla oløøøø

fortviler over ny STU DIE F ORSKRIFT

NY GIV: UKA vil få lov til å fortsette som Norges største kulturfestival, men i en mer dynamisk og synergisk ånd.

NTNU-rektor Gunnar Bovim vil sikre kvalitet og robusthet i utdanningen, koste hva det koste vil.

Ny struktur, ny måloppnåelse. Studieforskriften til NTNU skal revideres i anledning det nye megauniversitetet. Formålet er å skape harmoni mellom vilt ulike campus.

– Vi tenkte i første omgang å begrense oss til hvordan folk booker rom, men så etterhvert muligheten til å gjøre større grep, sier komiteleder Anders Amundsen og utdyper at han:

– Ser fram til at forelesere kan frata opposisjonelle studenter studieretten på stedet.

MER OG STRENGERE OPPFØLGING

Studentene kan nå endelig

vente seg et universitet som stiller flere krav, og behandler studenter som de voksne borgerne de er, forklarer Amundsen.

Allerede fra skoledag forventes det at nye studenter avleverer pass og annen personalia ved Byggsikring på Stripa. Deretter vil de fraktes til Dødens dal for å være delaktige og fullverdige medeiere i den dynamiske prosessen fram mot byggingen av et nytt, robust fagmiljø.

– De sa det ble trangt, men vi skal samles om Gløshaugen. Den 200 meter høye pyramiden i Høgskoledalen bygger ikke seg selv, forklarer Amundsen.

Hyll!

– VET IKKE OM DETTE ER BRA

Student Rolf Larsen vet ikke om han liker forslaget.

– Det er kanskje litt streng tone. Men jeg forstår likevel behovet for å stille krav. Det er latterlig at folk protesterer for retten til å komme for seint tre ganger uten å bli sendt hjem til mor. Tror de dette er Afrika eller noe, spør Larsen.

– Føler du ikke dette ødelegger dine muligheter til en fullverdig studentopplevelse?

– Jeg strøk tre ganger i TekLed, så jeg er ikke komfortabel med å mene noe om NTNUS synerginivåer.

Utover dette har Spitposten avdekket følgende andre tiltak

som elegant har sneket seg unna kritisk dekning i media og under høringsrunden:

- Studenter med mindre enn C i snitt skal få velge mellom å skytes under opptaket til Mannhullet eller måtte fullføre utdanningen ved Universitetet i Oslo.

- Petroleumsutdanningen i Trondheim navn fra Petroleumsteknologi til Energisynergi og logistikk.

- Selvdestruere løsningsforslag for å få bukt med kokekulturen.

- Selvdestruere løsningsforslag for å få bukt med kokekulturen.

- Selvdestruere løsningsforslag for å få bukt med kokekulturen.

SP

Velkommen til spillet der du som flyktning foretar din livs reise fra Syria til Sesam. Målet ditt er å komme deg helskinnet fram og jobbe for Sesam til du tør lykkelig, koste hva det koste vil.

- For å komme deg over grensen til et land må du slå 4-6. Prøv igjen neste tur om det ikke går.
- Alle jenter må trekke fra én på terningen fordi de snubler når de går i burka (gjelder ikke på landegrenser)
- Har du skjeegg? Alle tror du er terrorist. Trekk fra én på terningen når du skal krysse landegrense.
- Husk at alle land også teller som ruter du kan lande i.
- Lander du på samme felt som noen andre? Slå av en prat og spis halalburger. Begge står over to kast

FENGSEL
stå over to kast. Kvinner og barn slipper ut
etter ett kast. Du slipper ut i Tyskland.

TYSKLAND:
Asylmottaket du bør
på brenner og alle
tingene dine forsvinner.
Du stjeler klær fra
et barnehjem.
Drittsekk.
Gå i fenase!

5-6: du kommer inn.

1- Ungarn
2- Hellas
3- Tyrkia
4- Syria

Bilen du ligger gjemt i setter kursen tilbake mot Hellas. Du er blitt lurt!

Ungarn bruker tåregass for å få deg til å
: snu. Stå over ett kast og få igjen pusten.
Burka stopper gassen, og videre neste tur

Bønnestopp:
= Stopp og be,
stå over ett k

 = Hasjstopp i Nederland:
Ligg i ro og nyt livet til
noen tar deg igjen

Siv fikk fatt i deg, din lundrian.
Hun sender deg tilbake til Syria
om du lander på henne.

2

Har du min
Då blir du i Tyrkia og
Du angrev når første spiller
Du angrev den Franske rivieraen.

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

Harvard
Keller
D

Kulturkalenderen

8. - 22. september
Klandre uke ru tl

TIRSDAG 8. SEPTEMBER

Ivar Matlaus Kulturkafe

Klokka 17.30: I anledning Klimafestivalen i Trondheim, blir det visning av filmen *Cowspiracy* som inspirerer til å redusere egne klimautslipp. Dessuten blir det servering av vegansk mat.

Kristiansten Festning

Klokka 19.00: Rabarbrateateret har satt opp det absurde teateret *Mens vi venter på Godot*. Så jeg foreslår at du drar og ser det nå. For de venter ikke i all evighet. Eller...

ONSDAG 9. SEPTEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.00: Hei hurra, kom en kom alle! Det er allsang med Viseklubben Maja på Antikvariatet!

Samfundet

Klokka 21.00: Sarah Evelyn synger pene og vakre sanger i Edgar. Ta en pils, ta en kaffe, ta en milkshake, og lev deg inn i stemmen til denne berta fra Kristiansand.

Ila Brainnstasjon

Klokka 16.00: Har du vært på reise? Kjenner du noen som har vært på reise? Her kan du i hvert fall finne bilder av reiser. Close enough.

TORS DAG 10. SEPTEMBER

Byscenen

Klokka 19.30: Høstsemesteret skal blåses i gang på Byscenen, og for å få til det har de fått inn Luftforsvarets musikkorps ledet av den cray-cray maestro Lindberg.

Digs

Klokka 16.00: Det er duket for ny kulturfestival i Trondheim! Litterært Kollektiv har laget festivalen Ugress for å vise at det vokser kultur her i byen òg. La oss håpe ikke alt er ugress. Det blir kick-off med klimadebatt og bokbytting.

FREDAG 11. SEPTEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.00: Trygve Skaug kan både synge og skrive. Hører du mye på norsk radio, er det en stor sjanse for at du har hørt ham med bandet StMorritz. Kanskje særlig om du hørte mye på norsk radio i 2010. Så mimre litt om det problemfrie året uten forelesninger og studentlån en fin fredagskveld.

Samfundet

Klokka 22.00: Det kommer tre karer til Storsalen. Den ene er høy, den andre bred, den tredje en liten kar fra Rogaland. Det er Radiorepsjonen, hurra hurra! Det blir Radiorepsjonens postkasse, postkasse, postkasse, kassepost.

LØRDAG 12. SEPTEMBER

Dokkhuset

Klokka 21.00: En levende jazzlegende har tumlet seg til Trondheim. Grammy-vinneren Gregory Porter synger deilige låter for deg og dine.

Samfundet

Klokka 19.00: Er du allergisk mot gluten?

Pft, er du sikkert ikke. Men det er ikke din skyld at du tror det! I Storsalen blir det Samfundsmøte: Konspirasjon Mageplage. Du får høre om hva som egentlig foregår med vårt kjære organ, tarmen. Få litt klarhet i de såkalte intoleransene dine med noen som kan det. Bæsj.

Klokka 22.00: Minor Majority-mannen Pål Angelskår spiller flott musikk for deg på Klubben. Ikke med Minor Majority, da. Men du vet, less is more iblant.

SØNDAG 13. SEPTEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.00: Det kommer to piker til Antikvariatet. De synger tradisjonell sang. De synger det sammen, de synger det jammen.

Ta turen fort, med en gang.

PS: Og de kaller seg Fivil.

Galleri Blunk

Klokka 11.00: Ugress-festivalen er i god gang. Her finner du en utstilling av tekster der navnet til forfatteren er utelatt. Kan du skille kjent og ukjent forfatter bare på skrivemåten? Test deg selv i litteraturnobber!

MANDAG 14. SEPTEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.00: Det er mandag, og det betyr quiz! Semesteret er skikkelig i gang, og hjernten har begynt å ta i et tak igjen. Så ta med deg venner, eventuelt noen du kjenner så vidt, men som kan mye, og quiz deg gjennom kvelden.

Galleri Ismene

Klokka 09.00: Utstilling for kunstneren i deg. Jeg vet den er der! Om du så liker malerier, grafikk eller andre papirarbeider, har den polske kunstneren Edyta Sobieraj noe som kan passe deg.

TIRSDAG 15. SEPTEMBER

Moholt Studentby

Klokka 12.00: Om du har en kid, eller er en kid, er det tid for Mini-UKA med noe for de minste. Det blir musikk og dans og teater, og sikkert mye latter og glade barn, hurra! PS, om du vil, men ikke har barn, kan det tenkes noen du kjenner vil låne ut sine.

Vår Frue Kirke

Klokka 15.00: Det er GRATIS danseundervisning i superkirka. Mr. Ananas, som forøvrig har danset for Carlos Santana(!), lærer deg vest-afrikanske moves. Dessuten blir det mulighet for å lære trommespilling etterpå, hurra, for en flott dag!

ONSDAG 16. SEPTEMBER

Brukbar/Blæst

Klokka 21.00: Gruppa Gold Celeste slipper debut-skiva si *The Glow* og feirer det med slipp-fest på Solsiden. Det er musikk for de misforståtte, som de fleste av oss ofte er, så derfor er det bare å komme!

Olavshallen

Klokka 14.00: Om du ikke har forelesning på dette tidspunktet, er det nest beste en skikkelig deilig konsert med Trondheim

Arkivfoto: Eivind Sponga

11.

Symfoniorkester. Denne Onsdagskonserthen blir det rokokkovariasjoner med cellist som solist.

TORS DAG 17. SEPTEMBER

Trondheim Kunstmuseum, Bispegata

Klokka 18.30: Her får du en real kulturpakke slengt oppi fanget. Martin Tebus har laget en utstilling med de fleste av verkene vår bys kunstmuseum har å by på, og i anledning kulturfestivalen Ugress, har de invitert forfattere og musikere til å la seg inspirere av utstillingen. Denne torsdagen kan du få høre ekfrasene til forfatterene mens du kommer deg gjennom brorparten av Trondheims kunst.

Vitensenteret

Klokka 12.30: Om du liker vitenskap og sånt, kan Vitensenteret friste med et foredrag om dybdesynet vårt og kunstig 3D. Relevant for alle som liker kino og syn.

FREDAG 18. SEPTEMBER

Brukbar/Blæst

Klokka 21.00: Bandet Rumble In Rhodos startet med hardcore, men har tilpasset seg et stadig voksende publikum med tiden. De er en rockesensasjon for de som liker denslags. Dessuten har de med seg Dominos som stiller med post-hardcore. På med eye-linere, folkens!

Trøndelag Teater

Klokka 20.00: Det er urpremiere på Gamle Scene! Stykket heter Konfirmasjon og er skrevet av Jo Strømgren. Ellers tror jeg tittelen er ganske selvforklarende. Minner om at det kan være gøy å si at man har vært på urpremiere om det blir en klassiker!

LØRDAG 19. SEPTEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.00: Johnny Kahlua har blitt sammenlignet med Lou Reed, Bob Dylan og Neil Young, men han er fortsatt sin egen person. Hør litt koselig og meningsfull gitarmusikk med en øl i hånda og idealisme i hjertet.

Olavshallen

Klokka 19.00: Hihi, blir nesten litt flau! Men

dere vet Magic Mike og sånn, det kommer Chippendales-show til Trondheim. Så det blir mange flotte låter og dansemoves den kvelden. Og, du vet, glinsende muskler...

Trøndelag Senter for Samtidskunst

Klokka 17.00: For 39. gang settes Trøndelagsutstillingen opp. Her kan man se hva som rører seg av kunstsirer og -blomster i regionen. Her finner man etablerte og uetablerte i skjønn harmoni!

SØNDAG 20. SEPTEMBER

Antikvariatet

Klokka 20.00: Hvor ofte hører du bulgarsk akapellasang? Aldri, sier du? Det må vi få bukt med. Sonia Borisova introduserer deg til en ny verden av korsang med bulgarske harmonier og klanger. Det er et work in progress, men kommer du til å høre forskjellen?

Dokkhuset

Klokka 21.00: Trondheim Jazzorkester og Come Shine spiller sammen i skjønn harmoni. I anledning 15-års jubileum for førstnevnte, skal de sette ut på en turné, og starter på den nærmeste jazzscenen.

MANDAG 21. SEPTEMBER

Dokkhuset

Klokka 21.00: I anledning Trondheim Kammermusikkfestival, spiller Maja S. K. Ratkje solokonsert med elektronisk improvisasjon.

Nidelvas bredde

Klokka 22.00: Trodde du at kultur inspirerte seg selv? Der tok du feil! Nina og Stine sitter sammen for å ta Trondheims høstkveld innover seg og la seg inspirere. Ta med en tom bok og en god blyant og skriv og tegn deg gjennom høstmørket.

TIRSDAG 22. SEPTEMBER

Det er enda hundre dager igjen av 2015, og du har alt lest ut denne utgaven av Under Dusken. Frykt ei, i dag er det et nytt eksemplar ute så du kan fylle 14 nye dager med herlig studentjournalistikk!